Wladislaw Gomulka

A párt politikájának döntő fontosságú kérdései

KOSSUTH

WŁADYSŁAW GOMULKA

A PÁRT POLITIKÁJÁNAK DÖNTŐ FONTOSSÁGÚ KÉRDÉSEI

Előadói beszéd a LEMP Központi Bizottságának IX. teljes ülésén
(1957 május 15—18)
és az ennek alapján elfogadott határozat

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ

1957

Felelős kiadó a Kossuth Könyvkiadó igazgatója.

ELŐSZÓ

Ebben a brosúrában közöljük W. Gomulka elvtársnak, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának a KB IX. teljes ülésén ez év május 15-én elmondott előadói beszédét, és a teljes ülésen elfogadott határozatot.

E két fontos dokumentum alapján az olvasók képet alkothatnak maguknak a lengyelországi helyzetről és a lengyel elvtársakat foglalkoztató problémákról. Megismerik a LEMP Központi Bizottságának álláspontját néhány fontos és napjainkban sokat vitatott politikai kérdésben, s megkapják illetékes forrásból azoknak a hamis nézeteknek a cáfolatát, melyeket a lengyelországi helyzetről, a LEMP politikai irányvonaláról az imperialisták tudatosan terjesztettek. Az itt közölt beszéd és határozat egyszersmind válasz a szocialista tábor egységének megbontására irányuló, a „nemzeti kommunizmus"-sal operáló imperialista cselszövésekre is.

Felhívjuk az olvasók figyelmét Gomulka elvtárs beszédének azokra az igen érdekes részeire, melyekben a proletárdiktatúra sajátos és általános érvényű törvényeinek összefüggését fejtegeti, és a dogmatizmus s a revizionizmus elleni „kétfrontos harcot" elemzi, hangsúlyozva, hogy a fő csapást azokra a revizionista törekvésekre kell mérni, melyek fékezik a nemzetközi munkásmozgalom fejlődését, bénítják akcióképességét, tagadják a szocializmus építésének általános érvényű törvényeit, kisebbítik a szovjet tapasztalatok jelentőségét.

Gomulka elvtárs óva int attól, hogy más országok gépiesen másolják a szocializmus lengyelországi építésére kidolgozott módszereket, annál is inkább, mert ezek ott is még a kísérletezés stádiumában vannak, s helyességüket majd az élet dönti el.

A KIADÓ

WŁADYSŁAW GOMULKA

A párt politikájának döntő fontosságú kérdései

Előadói beszéd a LEMP Központi Bizottságának IX. teljes ülésén

Elvtársak! A Központi Bizottság mai IX. teljes ülésének az a feladata, hogy kifejtse a VIII. teljes ülés határozataiban megjelölt problémákat. Meg kell mondani a pártnak és a munkásosztálynak, mit tegyen, miképpen járjon el, hogy országunkban a szocializmus építése a VIII. teljes ülés által meghatározott új irányvonal szerint haladjon előre. Továbbá le kell vonnunk a megfelelő következtetéseket azokból a különböző jelenségekből, melyekkel mindennapi életünkben találkozunk.

A VIII. teljes ülés határozatai és a pártnak ebből eredő új politikai irányvonala nem maguktól, nem egyes emberek agyában születtek meg. Nem a semmiből, nem absztrakt módon keletkeztek. Az élet termékei, az alkotó szocialista gondolkodás gyümölcsei. Az e határozatok felé vezető úton haladt a párt már az 1953. évi III. teljes ülés óta, különösen az SZKP XX. kongresszusa utáni időszakban, a VII. teljes ülést is beleértve. A VIII. teljes ülés határozatai fordulópontot jelentenek pártunk politikájában, s az az erő, mely ezt a politikai fordulatot előidézte, a munkásosztály volt.

Tizenkét esztendeje építjük Lengyelországban a szocializmust. Tudjuk, hogy a szocialista rendszert építeni és felépíteni csakis abban az esetben lehet, ha ennek a rendszernek fő építője a munkásosztály. A szocializmusért folyó harc során a munkásosztály elégedetlenségét nyilvánította a szocializmus építésénél alkalmazott módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban. Ennek az elégedetlenségnek a talaján jött létre a VIII. teljes ülés.

A VIII. teljes ülés igazi értelme az, hogy szakított a szocializmus építésének és a hatalom gyakorlásának helytelen módszereivel, s helyesbítette a párt politikáját, mégpedig olyan irányban, hogy a szocializmus építése a munkásosztály és általában a dolgozó tömegek eleven, alkotó művévé váljék. Úgy akarjuk irányítani a szocializmus építését, hogy a munkásosztály, a dolgozók tömege tudja,

miért harcol ma, és mit hoz számára ez a harc holnap, hogy erősen higgyen a szocializmusban. Ha ugyanis ez a hit meginog, az azt jelenti, hogy a szocializmusnak az élet viszonylatában fogyatékosságai vannak, vagy pontosabban — a megvalósításának eszközei és módszerei fogyatékosak.

A szocializmus építése, azaz a régi, tőkés társadalmi viszonyoknak az emberek közötti új, szocialista viszonyokká való átalakítása — nehéz és hosszantartó folyamat. Ez a termelésnek és az ember anyagi életének úgyszólván valamennyi területe mellett az ember gondolkodásmódját, szellemi életét, társadalmi öntudatát és erkölcsi magatartását is egyaránt felöleli. Ezek a folyamatok szorosan összefüggenek egymással, s bár nem egyenletesen mennek végbe, kölcsönös feltételezettség van közöttük.

Tudjuk, hogy a dolgozók nemcsak azért akarják a szocializmust, hogy felszámolják a tőkés kizsákmányolást, hogy megszabaduljanak a kizsákmányolástól. A dolgozó tömegek életkörülményeik gyors megjavulásának reményét kapcsolják egybe a szocializmussal. A történelem úgy alakult, hogy a szocializmus mint társadalmi rendszer gazdaságilag elmaradott vagy gyengén fejlett országokban lépett a porondra. Ez nem könnyíti meg, hanem megnehezíti a szocializmus építését. A dolgozó tömegek életkörülményeinek javítása feltételezi a termelőerők fejlesztését, ami viszont megköveteli a szükséges eszközök felhalmozását erre a célra. A termelőerők fejlődésének gyors üteme, ami a gazdaságilag elmaradott, s általában gyenge gazdasági kiindulási bázissal rendelkező országokban természetes — a termelőerők fejlesztésének időszakában a dolgozó tömegek életkörülményeinek csak viszonylag lassú ütemű javítását teszi lehetővé. Ezek a kölcsönös ellentmondások nálunk a szocialista építés megkezdésének első percétől megnyilvánulnak és még hosszú időn át meg fognak nyilvánulni.

Előfordulhat, hogy maga a termelőeszközök társadalmasítása és a tervgazdaságra való áttérés — bár a szocializmus lényeges eleme — meghatározott körülmények között nincs nagyobb befolyással a munkásosztály és általában a dolgozó tömegek gondolkodásmódjának változására. Az a szocializmus, amely a termelőeszközök tulajdonának csak a formáját változtatja meg, a tőkés tulajdont szocialista tulajdonnal váltja fel, de eközben nem változtatja meg alapvetően a termelőeszközöket felhasználó ember gondolkodásmódját — nem teljes, nem öleli fel mindazt, amit a szocializmus fogalma magában foglal.

A munkásosztály szocialista tudata nélkül nehéz építeni a szocializmust. A munkások és általában a dolgozók tudatának szocia-

lista szellemben való alakulását sok tényező befolyásolja. Itt elsősorban olyan tényezők játszanak szerepet, mint a proletariátus fejlődésének történelmi, nemzeti sajátosságai, valamint a népgazdaság és az állam igazgatásának formái a kapitalizmusról a szocializmusra való áttérés során.

A szocializmus építése a kapitalizmus elleni harcban, a burzsoá ideológia és a reakciós erők ellen folytatott harcban valósul meg. Annak, hogy a szocializmus a munkásosztály, a dolgozó tömegek eleven, alkotó műve legyen, egyik feltétele a dolgozók állandóan növekvő részvétele a népgazdaság és a helyi közigazgatás konkrét, mindennapi irányításában. Ebben az irányításban kell megvalósulnia a proletárdiktatúrának mint olyannak, amely a dolgozók demokráciájának legátfogóbb formája.

A szocializmushoz vezető lengyel út

A szocializmus építésének gyakorlata a különböző országokban a szocializmus építését, a munkásosztálynak az üzemek igazgatásában és az egész államosított ipar irányításában való részvételét illetően nem alakított ki egyetlen, univerzális formát. Azt is megmutatta, hogy milyen nehéz folyamat a mezőgazdasági termelés egyéni gazdálkodáson alapuló formájának kollektív, társadalmi gazdálkodáson alapuló formává való átalakítása. Ugyanígy a dolgozók részvétele a közigazgatás irányításában, jóllehet elvileg egyforma valamennyi szocialista országban, valóságos hatókörét tekintve különbözhet. A szocializmus gyakorlata inkább azt bizonyította, hogy univerzális formák nincsenek és nem is lehetnek. Bár a szocializmus egyetemes, építésének formái a hely és az idő konkrét feltételeinek megfelelően alakulnak. Emellett itt arról is szó van, hogy a saját és az idegen tapasztalatokra támaszkodva új formákat keressünk, illetve javítsuk a szocializmus építésének régi formáit.

Ezekből a megállapításokból kiindulva a VIII. teljes ülés abban a törekvésében, hogy a munkásosztályt valahogyan összeforrasszuk a szocializmussal, a széles tömegeket erősebb szálakkal fűzzük a szocialista rendszerhez és a dolgozó parasztokat közelebb hozzuk a szocializmushoz, a szocializmus országunkban való építésének formái tekintetében három fejlődési irányt jelölt meg. Az első — a munkástanácsok, a második — a népi tanácsok hatáskörének bővítése, a harmadik — a paraszti gazdasági önkormányzat különböző formáinak fejlesztése. Ez a három irányvonal a szocializmus lengyel útjának fontos eleme.

Mivel ez a meghatározás — a szocializmushoz vezető lengyel (vagyis nemzeti) út — néha különböző félreértéseket idéz elő, pontosan meg kell állapítanunk, hogy mi a politikai tartalma ennek a megfogalmazásunknak.

A szocializmus közismerten ellentéte mindennemű nacionalizmusnak. Nem valamiféle elkülönült, egynemzeti alakulat, és nem is lehet az. A szocializmus lényege — a nemzetközi jellege. Céljai egyetemes emberiek, nem pedig csak egyetemes nemzetiek. A szocializmus sok közös jellegzetessége közül ebben a vonatkozásban megemlíthetjük az egyik legnemesebbet, nevezetesen azt, hogy a szocializmus megszünteti a világ nemzetei között a háborúkat. A szocializmus ezt a célt csak azért érheti el, mert tartalma nemzetközi, egyetemesen munkás, egyetemesen emberi. Hogyan egyeztethető tehát össze a szocializmushoz vezető nemzeti, a mi esetünkben lengyel út, annak nemzetközi jellegével?

A szocializmushoz vezető út hangsúlyozása szűk értelemben annyit jelent, hogy ezt az utat, vagyis a szocializmus építésének egy bizonyos országban alkalmazott módszereit megkülönböztetjük attól az úttól, amelyen a Szovjetunió haladt a szocializmushoz. Itt mindjárt meg kell mondani, hogy a szocializmushoz vezető orosz — tágabb értelemben szovjet — út semmiképpen sem azonosítható a személyi kultusz fogalmával. Ezt a hibát sok elvtárs követi. Igaz ugyan, hogy a személyi kultusz leginkább a Szovjetuniónak a szocializmushoz vezető útjára nyomta rá a bélyegét, sok kárt és torzulást idézett elő, de mindezek ellenére nem ez jellemzi a szocializmushoz vezető orosz utat.

Feltehetünk ugyanis egy egyszerű kérdést: vajon akkor, ha a Szovjetunió a szocializmushoz vezető útján, vagy pontosabban szólva, az út egy meghatározott szakaszán elkerüli a személyi kultusszal kapcsolatos torzulásokat, megfelelne-e a szocializmushoz vezető orosz út, s ami fontosabb, vajon akkor feltétlen érvényű lenne-e a világ valamennyi más országa számára? Talán nem, sőt biztosan nem. Bizonyítéka ennek, hogy mást ne mondjunk, az SZKP XX. kongresszusának az a megállapítása, amely szerint bizonyos feltételek között lehetséges a szocializmusba való átmenet parlamentáris úton, erőszakos fordulat nélkül.

Ebből adódik az első következtetés: a szocializmushoz vezető konkrét utat az általános konkrét történelmi feltételek, a konkrét osztály-erőviszonyok határozzák meg — e feltételeket az illető ország és az egész világ viszonylatában értve. A szocializmus győzelme a Szovjetunióban és más országoknak a szocialista építés útjára lépése új történelmi helyzetet teremtett, melyben az egyes ország-

goknak a szocializmushoz vezető útja másképpen alakulhat, mint ahogy más történelmi helyzetben a Szovjetunióban alakult.

A Szovjetunió volt a világon az első ország, ahol szocialista forradalom ment végbe. Emellett a Szovjetunió hosszú éveken át az egyetlen szocialista ország volt. Ehhez járult a nagy gazdasági elmaradottság, amelyet a cári Oroszországtól örökölt, ehhez járultak továbbá Oroszországnak az első világháborúban való részvétele, majd a polgárháború és az imperialista intervenció következtében előállott nagy pusztítások. Ugyanakkor a Szovjetuniónak a legnagyobb mértékben sietnie kellett a termelőerők, a nehézipar fejlesztésével és a mezőgazdaság átalakításával, mert katonai intervenció veszélye fenyegette. Ez megkövetelte, s bizonyos mértékben még ma is megköveteli, hogy a társadalmi rend építése során az egész nép többet dolgozzék a következő nemzedékekért, mint saját maga számára. Az emberi természet azonban olyan, hogy a jövő nemzedékért az ember nem nagyon emészti magát, ellenben annál többet gondol magára, a saját életére. Ennélfogva a szocializmus távlati érdekei bizonyos összeütközésbe kerültek az ember pillanatnyi érdekeivel.

Vajon ilyen körülmények között a szocializmushoz vezető út a Szovjetunióban lehetett-e más, mint tövises út? Vajon annak idején a proletárdiktatúra formái jelenthettek-e, és kifejezhettek-e széleskörű demokráciát a dolgozó tömegek számára? Vajon a szocializmus fennkölt jelszavai megvalósulhattak-e teljes mértékben az életben? Világos, hogy nem. Ha építeni akarták a szocializmust, az erőszak eszközeinek széles skáláját kellett alkalmazni. Vannak bölcsek, akik erre azt felelik, hogy a szocializmus építését nem Oroszországból kiindulva kellett volna elkezdeni, kifogásolják, hogy a történelem nem az ő tetszésüknek megfelelően alakult, hogy a szocialista forradalom Oroszországban született. Az ilyen érvekre csak vállvonogatással lehet felelni, hiszen annyit érnek, mint az, ha a kutya megugatja a holdat. A történelem nem egyesek „belátása" szerint alakul, hanem a saját fejlődéstörvényei szerint. A történelem a néptömegek műve. Nem szabad tehát neheztelni a történelemre.

A Szovjetunió a szocializmushoz vezető úton haladva szocialista nagyhatalommá vált, s döntő hatást gyakorolt az emberiség történelmének további fejlődésére.

Ebből adódik a második következtetés: a szocializmushoz vezető úton a Szovjetunióban felmerült óriási nehézségek nem feltétlen érvényűek, nem ismétlődnek meg feltétlenül más olyan népeknél, amelyek a szocializmust építik vagy építeni fogják, bár a szocia-

lizmus építése során minden ország különböző nehézségekbe ütközik. Nem ismétlődnek meg feltétlenül először is azért, mert számos ország viszonylag fejlettebb termelési bázisról indult el vagy fog elindulni a szocializmus felé, mint amilyennel a forradalom előtt a cári Oroszország rendelkezett. Másodszor azért, mert az osztályerőviszonyok világviszonylatban való alakulása következtében ezek az országok lassúbb ütemet vehetnek alapul mind termelőerőik fejlesztésénél, mind pedig a szocializmus építésénél, különösen falun. Végül, harmadszor azért, mert minden szocializmust építő ország már nem kizárólag saját erejére van utalva, mint annak idején a Szovjetunió, hanem felhasználhatja és felhasználja más szocialista országok segítségét.

Az elmondottakból az az általános következtetés adódik, hogy a Szovjetuniónak a szocializmushoz vezető útja, melyen meghatározott általános történelmi feltételek, és meghatározott, Oroszországra nézve sajátos, Oroszország történeti fejlődése során kialakult feltételek között haladt, sem nem teljes mértékben feltétlen érvényű, sem nem teljes mértékben alkalmas más népek számára.

Ez azonban még nem meríti ki teljesen a szocializmushoz vezető utak különbözőségének problémáját.

Minden nemzetnek, függetlenül attól, hogy részt vesz az általános történelmi fejlődésben, hogy alakítja ezt a fejlődést és maga is alakul általa — megvannak a maga fejlődési sajátosságai, megvan a maga külön története, megvannak a története által kialakított jellegzetességei, és megvan a saját nemzeti arculata. Ezt a tényt nem lehet büntetlenül figyelmen kívül hagyni, kisemmizni az egyes országokban folyó szocialista építésnél.

Másképpen alakítja az ember tudatát és gondolkodásmódját a gyár, és megint másképpen a parasztgazdaság. Más az a munkás, aki évek óta és családi hagyományai folytán munkás, és megint más az, aki újonnan és más társadalmi rétegből kerül a munkásosztály soraiba. Más a fejlett iparral rendelkező ország népe, és megint más a gazdaságilag elmaradott országé.

Minden nemzetnek megvolt a saját fejlődési útja, s ez rányomta a bélyegét. Így például azoknak az országoknak munkásosztálya, amelyek gyarmati elnyomásban tartottak más népeket, sok tekintetben különbözik a gyarmati országok, illetve a legutóbbi időkig gyarmati országok munkásosztályától. Az egyik országban egyetlen egyház monopolizálta a lakosság vallási hitét, a másikban viszont messzemenő vallási türelmesség tapasztalható, s az ország egyazon nemzetiségéhez tartozó emberek különböző hitvallásúak.

A lengyel nemzet lelkialkatának a történelem során kialakult

sajátos jellegzetessége például az, hogy különösen érzékeny az ország szuverenitása tekintetében. Ezt Lengyelország felosztása és az állami lét ezeréves hagyományával rendelkező nemzet százados rabsága fejlesztette ki benne. Ugyanakkor nemzeti lelkialkatunkra ránehezednek a nemesi, anarchisztikus demokrácia veszedelmes tradíciói, továbbá ránehezedik az ugyancsak a Lengyelország felosztásának idejéből eredő dac, a hatóságok nem becsülése, rendelkezéseik kijátszása. Jellemző nemzetünkre a nagymértékű individualizmus a mindennapi életben, s ezzel egyidejűleg a szolidaritás mély érzése általában a külső ellenség viszonylatában. Még rengeteg ilyen példát lehetne felhozni.

Az egyes nemzetek e különböző tulajdonságai hatást gyakorolnak a szocializmus építésének módszereire, minden országban a szocializmushoz vezető út sajátos elemei.

Az általános feltételek említett történelmi különbségei és a különleges feltételek jellegzetes sajátosságai szabják meg a szocializmushoz vezető nemzeti út határait. Ez az út kizárja azt, hogy a szocializmust építő más országok lemásolják a szocializmushoz vezető orosz utat. Sok tekintetben ilyen másolást alkalmaztak abban az időszakban, amikor az egyes országoknak nem voltak még saját tapasztalataik a szocializmus építése terén. Ehhez hozzájárultak a nem egyenjogú kapcsolatok a Szovjetunióval a Sztálin-kultusz uralkodásának időszakában.

A történelmi különbözőségek és nemzeti sajátosságok hangsúlyozása a szocializmus építése során nem jelentheti a Szovjetunió szocialista építésének tapasztalataiból következő általános törvényszerűségek, általános elvek tagadását. Ezeknek a tagadása egyenesen a szocializmus megsemmisítéséhez vezetne. A szocialista építés általános, a Szovjetunióban beigazolódott törvényszerűségeinek lebecsülése vagy tagadása — nacionalista revizionizmus. Ez ellen harcolni kell, ettől meg kell védeni a pártot és a munkásosztályt, mert semmi köze a szocializmushoz. A nemzeti jellegzetességek és sajátosságok lebecsülése vagy tagadása a szocializmus építése során — nihilista dogmatizmus, amit szintén le kell küzdeni, mert akadályozza a szocializmus építését, eltorzítja azt, s következményeiben szembeállítja a dolgozó tömegeket a szocializmussal.

A fentebb elmondottakból kitűnik, hogy a szocializmushoz vezető minden nemzeti útnak, tehát a lengyel útnak is általános, minden országra egyformán vonatkozó alapelvekre kell támaszkodnia, s ilyen értelemben nemzetközi út. Viszont ez a szocializmushoz vezető általános nemzetközi út minden országot illetően nemzeti al-

építményre épül s ilyen értelemben beszélünk a szocializmushoz vezető lengyel útról, azaz a mi viszonylatunkban lengyel útról.

A szocializmushoz vezető lengyel út elgondolása a mi elgondolásunk. De a szocializmushoz vezető utak különbözőségének gondolatát Lenin fogalmazta meg, amikor ezzel kapcsolatban a következőket mondta:

„Minden nemzet eljut a szocializmushoz, ez elkerülhetetlen, de nem teljesen egyformán fognak eljutni, mindegyik sajátos vonást közöl ezek majd a demokrácia ilyen vagy olyan formájának, a proletárdiktatúra ilyen vagy olyan válfajának, a társadalmi élet különféle területein végrehajtott szocialista átalakítások ilyen vagy olyan ütemének. Nincs semmi, ami elméletileg nyomorúságosabb és gyakorlatilag nevetségesebb volna, mintha valaki a jövőt *ebben* a tekintetben »a történelmi materializmus nevében« egyhangú szürke színnel akarná megrajzolni".*

Milyen egyesek ne lelkesednek ezekről a szavakról a különböző dogmatikus tudósok, akik azon fáradoznak, hogy a „nemzeti kommunizmusról" a fobo bélyegét süssék ránk. Mióta váltak számukra a burzsoá politikusok a marxizmus-leninizmus előadóivá? Ha valóságnak tekintenék el a „nemzeti kommunizmusról" szóló ostoba fecsegést, mint nem fogadnak el más ostobaságot is, aminek a neve „nagy kapitalizmus"? Ez a két amerikai találmány egyforma értékű, az egyik annyit ér, mint a másik.

A szocializmusért folyó harc folyamán általánosan alkalmazásra kerülő általános törvényszerűségek a következő irányelvekben foglalhatók össze:

1. A munkásosztály és a dolgozó tömegek marxista-leninista pártjának megszervezése, mely a demokratikus centralizmus elveinek megfelelően működik, s a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének politikáját valósítja meg.

2. A burzsoázia hatalmának megdöntése után a proletariátus diktatúrájának megvalósítása a dolgozó nép kizsákmányolóinak és elnyomóinak rétegei fölött.

3. A tőkés termelési eszközök társadalmasítása, a falusi termelési viszonyok fokozatos átalakítása az egész népgazdaságot felölelő, meghatározott keretű központi tervezés és irányítás bevezetése.

4. A proletár internacionalizmus lenini elveinek megfelelő politika alkalmazása, szigorúan szem előtt tartva valamennyi állam és nép egyenlőségét és szuverenitását, a szocialista országok és erők egyesítése az imperialista agresszióval szembeni ellenállás és a béke védelme érdekében.

---

* *Lenin* Művei, 23. köt. Szikra 1951. 66. old.

Ezek az általános, egyetemes törvényszerűségek minden szocializmushoz vezető út alkotó részei. Ezek alkalmazása nélkül a munkásosztály és a dolgozó tömegek nem térhetnének át a kapitalista rendszerről a szocialista rendszerre.

A burzsoá hatalom megdöntésének és a szocializmus építésének egyaránt elengedhetetlen feltétele — a munkásosztály marxista-leninista pártjának irányítása. Ezt jól tudják ellenségeink. Ezért amikor a szocializmust támadják, mindenekelőtt a pártra akarnak csapást mérni. A szocializmus hosszantartó építése folyamán a legnehezebb, de egyben a legfontosabb feladat, hogy a munkásosztály pártja olyan politikát folytasson, amely erősíti, növeli a párt vezető szerepét, erősíti a párt pozícióit a munkásosztályon, a dolgozó tömegeken, az egész nemzeten belül.

A munkástanácsok szerepe és feladatai

Már előbb említettem, hogy a VIII. teljes ülés a szocialista építés egyik fejlődési irányvonalát a munkástanácsokban jelölte meg. A munkástanácsok körül már hosszabb idő óta nyilvános vita folyik, s ennek során sok egészséges és helyes gondolat mellett nemegyszer káros törekvések is kifejezésre jutnak.

Vizsgáljuk meg tehát ezt a problémát különböző szempontokból. Mik a munkástanácsok, milyen funkciókat teljesítenek, és melyek a feladataik?

A munkástanácsok — általánosságban szólva — a proletárdiktatúra rendszerében, a munkásdemokrácia formáját képviselik a termelés területén, az üzemek irányítása területén.

A proletariátus diktatúrája, a dolgozó tömegek demokráciájaként értelmezve, ennél tágabb fogalom a munkástanácsok fogalmánál. A proletárdiktatúra ugyanis felöleli a szocialista államban az igazgatással és a hatalom demokratikus gyakorlásával kapcsolatos kérdések összességét. A proletárdiktatúra fogalmába beletartozik például a munkás-paraszt szövetség, ami a politikai oldalát fejezi ki a munkások és parasztok által nemzetgyűlés és népi tanácsok formájában választott szervek segítségével megvalósuló munkás-paraszt államigazgatásnak. Ezzel szemben a munkástanácsok fogalma szűkebb, az üzemeknek a munkások által meghatározott zárt kereteken belül történő közvetlen igazgatására vonatkozik. Míg tehát a proletárdiktatúra szocialista demokráciát jelent, a dolgozó tömegek számára a munkásosztály hegemóniája és a pártirányítás jegyében megvalósuló széleskörű demokrácia formája, úgy mondhatnánk szavainkkal, míg a népi demokrácia a proletárdiktatúra formája,

illetve annak sajátos változata, addig a munkástanácsok nálunk a proletárdiktatúra sok láncszeme között csak az egyiket jelentik, a munkásdemokráciát testesítik meg az ipari termelés irányítása terén és a népgazdaság egyes más területein.

A munkástanácsok nem a munkásosztály politikai hatalmának szervei, amilyenek a munkásmozgalom történetében a munkáskülldöttek tanácsai voltak. Nem a népi állam közigazgatási szervei. A munkástanácsok olyan szervek, amelyek útján a munkásosztály közvetlenül részt vesz a népgazdaság irányításában, sokkal nagyobb mértékben, sokkal messzebbmenően, mint eddig, részt vesz a proletárdiktatúra államának, vagyis a szocializmust építő államnak gazdaság-szervező tevékenységében, e funkció teljesítésében.

Felmerül az a kérdés: vajon a munkástanács az egyetlen olyan forma-e, amelynek keretében a munkások részt vesznek az üzemek igazgatásában? Vajon a múltban, amikor nem voltak nálunk munkástanácsok — s meg kell mondani, hogy most sem minden üzemben választottak munkástanácsot —, vajon abban az időben nem volt-e a munkásoknak lehetőségük arra, nem voltak-e meg a feltételek ahhoz, hogy részt vegyenek üzemük és az egész népgazdaság irányításában?

Nem adhatunk erre tagadó választ. Ez a lehetőség — bár szűkebb keretek között — a múltban is megvolt a munkásosztály számára. Ezek a lehetőségek — valamennyi közvetett formától eltekintve — kifejezésre jutottak a szakszervezetek meghatározott jogaiban, az üzemi bizottságok, valamint a pártszervezetek jogaiban. Soha nem volt nálunk olyan helyzet, hogy a munkásosztály, az üzemi munkáskollektíva teljesen meg volt fosztva a népgazdaság és az üzemek irányításában való részvétel lehetőségétől, és hogy általában nem élt ezekkel a lehetőségekkel. Arról van szó, hogy ezek a lehetőségek, bár formálisan széleskörűek voltak, valójában leszűkültek és eltorzultak a szocializmus alapelveinek megsértése, a proletárdiktatúra sok funkciójának elbürokratizálódása, a párt vezető szerepének leegyszerűsített, adminisztratív megnyilvánulási formái következtében. Ebből a talajból hajtott ki a munkástanácsok eszméje, mint biztos ellenszer a szocializmus rendszerében felmerülő egészségtelen jelenségekkel szemben, mint olyan eszköz, amely visszaállítja a proletárdiktatúra és a munkásdemokrácia tulajdonképpeni tartalmát egy olyan fontos területen, mint az üzemek irányítása.

Helytelen lenne azonban úgy vélekedni, hogy azokban a szocialista országokban, amelyekben nincsenek munkástanácsok, a munkásosztály meg van fosztva az üzemek és a népgazdaság irányí-

tásának eszközétől. Az irányítás eszközei lehetnek a jó szakszervezetek és a megfelelő hatáskörrel rendelkező üzemi bizottságok is. Nálunk azonban a munkástanács alakulatából a munkástanácsok formája alakult ki. Ennek a formának az elfogadására nem kis hatással volt a szakszervezetek tevékenységét bíráló légkör, az a körülmény, hogy a szakszervezetek — a proletárdiktatúra rendszerében általában felmerülő szélsőségtől egészségtelen jelenségek következtében — ezeknek maguk is alá voltak vetve, mint olyanok, amelyek fontos ellenzetet képeznek a proletárdiktatúra államában.

Az említett tényezőkkel kapcsolatban a munkástanácsok keletkezéséhez hozzájárult nálunk az is, hogy új, jobb formákat kerestek a népgazdaság irányítására és az államhatalom gyakorlására. Arról, hogy az egyszer elfogadott formák nem örökkévalók és változhatatlanok, maga az élet tanúskodik. Meghatározott helyzetben ezeket a formákat a jugoszláv kommunisták a maguk országában megváltoztatták. Jugoszláviából származnak a nálunk elfogadott munkástanácsok, bár — miközben a jugoszláv tapasztalatokra támaszkodunk — úgy látjuk, hogy a mi talajunk számára más fejlődési irányt kell elfogadni, mint a jugoszlávoké.

A népgazdaság irányítási formáinak megváltoztatását illetően a másik példát jelenleg a Szovjetunió szolgáltatja nekünk. Az SZKP és a szovjet kormány által ezen a téren megjelölt intézkedések, melyek megvalósítása bizonyára hosszabb időszakot vesz igénybe, nemcsak a népgazdaság olyan, jelenleg nehézkes és költséges irányítási rendszerének gyökeres megváltoztatását vonják maguk után, hanem ugyanakkor a rendszer megváltoztatása révén sok pozitív változásra vezetnek a Szovjetunió népi és köztársaságai életének egyéb területein is. Más szocialista országokban is tapasztalható az üzemeknek a gazdasági vonatkozások mindenekelőtt a szakszervezeti hatáskör bizonyos részben történő tökéletesítésére és a munkásdemokrácia kiszélesítésére irányuló törekvés.

Mint általában lenni szokott, hogy tudniillik olyankor, amikor az életben új szervezési formák jelentkeznek, ez bizonyos fokig elvi zavarokat is okoz, úgy most is, amikor munkástanácsok szervezéséhez kezdtünk, különböző helytelen elgondolások merültek fel a munkástanácsok hatáskörét illetően.

Vannak olyan hangok, amelyek — jóllehet zavarosan, nem pontosan megfogalmazva — azt a gondolatot fejezik ki, hogy adják az üzemeket mintegy kollektív tulajdonként az egyes üzemek dolgozóinak, akik majd önállóan irányítják a munkástanácsokon keresztül. Az ilyen elgondolást minden, a közgazdaságtanban csak valamelyest is jártas embernek rögtön el kell vetni, mégpedig a kö-

vetkező okoknál fogva: ha mindegyik üzem a munkások csoporttulajdonává, mintegy szövetkezeti tulajdonná válna, akkor teljes mértékben, csak még súlyosabb következményekkel érvényesülne a tőkés gazdaság valamennyi törvénye. A népgazdaságban meg kellene szűnnie a központi tervezésnek és irányításnak, ami a szocializmus alapvető jellegzetessége. Az egyes üzemek által gyártott termékek ára a piacon spontán módon, a kereslet és kínálat törvénye alapján alakulna ki. Minden üzem önállóan, a többitől függetlenül határozná meg, hogy milyen termékeket gyárt. A beruházásokat is a piac írná elő, csakhogy még súlyosabb következményekkel, mint a kapitalizmusban. A tőkés, illetve a tőkések csoportja ugyanis egymagában tulajdonosa a gyárnak. Tehát az elért nyereség óriási részét irányozhatja elő beruházásra, hiszen ha csak a nyereség minimális részét fordítja is személyi szükségleteinek fedezésére, ez is olyan magas életszínvonalat biztosít a számára, amilyet csak akar. Ezzel szemben a munkások mint az üzem kollektív tulajdonosai, akiknek az életszínvonala viszonylag nem magas, mindig arra törekednének, hogy minél nagyobb mértékben növeljék keresetüket, s nem lennének tekintettel a beruházásokra.

Nem sorolom fel a társadalmasítás ilyen rendszerének, azaz inkább az üzemek olyan újbóli átalakításának minden következményét, amely tőkés irányban haladna. Az eddig említettek elegendők annak a következtetésnek levonásához, hogy az ilyesfajta népgazdasági rendszernek semmi köze sem lenne a szocializmushoz, s egyhamar a pusztulás útjára kellene jutnia. Tehát mégcsak beszélni sem érdemes az ilyen elgondolásról.

Más hangok azt követelik, hogy ne csak az üzemekben létesüljenek munkástanácsok, hanem fejlesszék ezeket tovább, építsék ki termelési ágak szerint vertikálisan. Ez az elgondolás azon alapul, hogy fel kell számolni a központi igazgatóságokat, mint a népgazdaság irányító szerveit. Nem szólva a központi igazgatóságok konkrét tevékenységének, hatáskörének stb. kérdéséről, a központi igazgatóságok iparági munkástanácsokkal való felcserélésének elgondolását találóan fejezi ki a mondás: „Bot helyett balta, cseréld el, rajta!"

Az üzeminél magasabb szinten működő munkástanácsokat szükségszerűen az államnak vagy pedig — ami egyre megy — az üzemeknek kellene fizetni. Tehát függetlenített emberekből álló tanácsokká válnának. Az eredmény az lenne, hogy a központi igazgatóságok felszámolása után a valóságban átvennék azok funkcióit, vagy pedig maguk válnának központi igazgatóságokká. Tapasztalatok hiányában sokkal rosszabbul irányítanák az alájuk tartozó

népgazdasági területeket, mint a mai iparigazgatóságok. Hosszabb idő elteltével sem végezhetnének jó munkát, mert a tanácsok, már maguknak a tanácsoknak eszméjéből következően, választás útján jönnek létre és időközönként kicserélhetők. Mire a tanács tagjai úgy-ahogy elsajátítanák az irányítás művészetét, lejárna az az időszak, melyre megválasztották őket. Helyükre mások jönnének, mindenesetre jöhetnének mások. Nem volna tehát idejük arra, hogy megtanulják az irányítást.

Ezenfelül pedig, ha az ember „a"-t mond, akkor „b"-t is mondania kell. A népgazdaság minden ágában vertikálisan kiépített munkástanácsoknak feltétlenül rendelkezniök kellene valamiféle központi, fölöttes szervvel. Talán a kormány legyen ez a szerv? A kormány nem lehet olyan társadalmi szervezetek fölöttes szerve, amilyenek a munkástanácsok. Maradna az az elgondolás, hogy más központi szervet hozzanak létre közvetlen vagy közvetett választások útján. És itt hirtelen rájövünk, hogy az egész elgondolás tévútra vezet bennünket. Kitűnik, hogy a kormánynak nem szabad többé foglalkoznia a népgazdaság kérdéseivel, fölöslegessé válik, mivel egy másik központi szerv — mintegy a munkástanácsok fejére tett sapka — vette kezébe az ország népgazdaságának irányítását. És ha irányítani akar, akkor át kell vennie a kormánytól a központi tervezést, a bankokat, a felvásárlást, a kereskedelmet stb. — egyszóval a kormány egész tevékenységi körét. A kormány fölöslegessé válik. Röviden, ez az egész elgondolás anarchista utópiának bizonyult. Úgy hiszem, nem érdemes fölötte tovább vitázni.

Van egy harmadik elgondolás is, amely szerint nem kell felszámolni a központi igazgatóságokat, hanem mellettük és magukban az igazgatóságokban kell létesíteni munkástanácsokat. Felmerül a kérdés: mire, milyen célból? Mit csináljanak a munkástanácsok a központi igazgatóságokban? Ha feltesszük, hogy segítségükkel meg lehet javítani a központi igazgatóságok munkáját, fel lehet számolni a bürokráciát, biztosítani lehet az üzemek jobb nyersanyagellátását vagy jól meg lehet szervezni a kooperációt — akkor végeredményben arra lyukadunk ki, hogy a munkástanácsok tagjai egyszerűen jobb vezetők és funkcionáriusok lesznek, mint a központi igazgatóságok mai vezetői és funkcionáriusai. Helyesnek fogadva el ezt a feltevést, vajon nem lenne-e célszerűbb egyszerűen kicserélni a tehetségtelen funkcionáriusokat és jobbakat állítani a helyükre, azokat, akiket a munkástanácsok tagjaiként szeretnének látni a központi igazgatóságokban?

Alapjában véve, ennek a harmadik elgondolásnak egész értelme az emberek problémájára, az ember szaktudására és társadalmi ér-

[illegible] vezethető vissza. Sok nehézségünk — a [illegible] — [illegible] fakad, az emberek [illegible] [illegible] a társadalmi, a szocialista [illegible] [illegible] minden munkahelyen, a szocializmus [illegible] minden területen.

A központi irányítószervek [illegible] a munkástanácsok nem járhatnak semmi előnnyel, ezért [illegible] a központi irányítószervek tevékenysége [illegible] funkcionálni sem gyakorolják, sőt bizonyos [illegible] [illegible] a bürokraták a munkástanácsokra [illegible] az egyik vagy a másik fogyatékosságért. Különben [illegible] munkaellenőrzésről volna szó, ezt másképp [illegible] [illegible] például a szakszervezeteken keresztül, [illegible] [illegible] munkástanácsokkal egyetértésben működnének.

Éppen ezért a pártnak [illegible] [illegible] [illegible]

1. Meg kell ismerniök és meg kell ismertetniök a dolgozókkal, hogy hogyan fejlődött a termelés és hogyan alakultak a költségek az utóbbi néhány év folyamán. A gyárigazgatóság köteles rendelkezésre bocsátani az ehhez az elemzéshez szükséges egész statisztikai anyagot.

A tanácsoknak és a munkásoknak különösen nagy figyelmet kell fordítaniok az egy termelési egységre eső anyagfelhasználásra. Sok üzemben az anyagköltségek képezik az előállított termék, illetve áru összköltségének túlnyomó részét. Köztudomású, hogy sok üzemben a termelési folyamatok során nagymértékű nyersanyag- és anyagpazarlás megy végbe. Ez óriási mértékben növeli a termelési költségeket. A pazarlásnak az egész népgazdaság viszonylatában való megszüntetése a termelési költségek több milliárd zlotis csökkentését eredményezhetné.

A termelési költségek beható elemzése lehetővé teszi a munkástanácsok számára annak meghatározását, hogy a termelési költségek melyik részét, és milyen mértékben lehet csökkenteni. Az ilyen elemzések alapján a munkástanácsok a gyárigazgatósággal karöltve kidolgozzák a termelési költségek csökkentésére vonatkozó tervet, és gondoskodnak a végrehajtásáról.

2. A munkástanácsoknak pontosan kell ismerniök az egyes műhelyek termelési kapacitását, valamint a meglevő kapacitás kihasználásának fokát. Ezekre az adatokra támaszkodva gondoskodniok kell először is arról, hogy a termelési tervek megfeleljenek a termelési lehetőségeknek, másodszor arról, hogy a beruházási tervek összhangban legyenek az egész üzem szükségleteivel, harmadszor pedig arról, hogy a fölösleges gépeket és szerszámokat oda irányítsák, ahol fel lehet azokat használni.

Különösen fontos, hogy azoknál az üzemeknél, ahol biztosítva van a teljes nyersanyag- és anyagellátás, a termelési terveket a termelési kapacitásnak megfelelően állítsák össze. A tapasztalatok — különösen a legutóbbi év tapasztalatai — azt mutatják, hogy sok helyen a gyárigazgatóság tudatosan leszállítja a termelési terveket. A munkástanácsok lépjenek fel az ilyen törekvések ellen.

3. A munkástanácsoknak a termelési költségek elemzésére támaszkodva — a gyárigazgatósággal karöltve — azt is meg kell vizsgálniok, hogy nincs-e az üzemben több dolgozó, mint amennyi szükséges. Sok üzemben az a helyzet, hogy mind a szellemi, mind a fizikai dolgozók száma felülmúlja a szükségletet.

A munkástanácsoknak mindent el kell követniök annak érdekében, hogy ezt az egészségtelen jelenséget, a munkaerőfölöslegeket fájdalommentesen, amennyire csak lehet fájdalommentesen szüntes-

zik meg. Meglátjuk, munkástanácsok nem képesek arra, hogy mindenütt, illetve teljes mértékben megoldják a munkaerőfölösleg problémáját. Sokat segíthetnek azonban a központi szervek e probléma megoldásában. A munkástanácsoknak mindenekelőtt meg kell állapítaniok a fölösleges dolgozók számát, foglalkozási csoportok szerint. A gyárigazgatósággal együtt mérlegelniök kell az alapvető termelés növelésének minden lehetőségét, s emellett meg kell szervezni a kiegészítő termelést olyan nyersanyagok, illetve anyagok alapján, amelyekben az ország nem szűkölködik. Így például építőanyagok, különböző előregyártott elemek stb. termeléséhez kellő mennyiségű nyersanyaggal rendelkezünk. Alkotó kezdeményezéssel és nem nagy beruházással — különösen ott, ahol megfelelő épület van — nagy eredményeket lehet elérni. Nálunk egyenesen határtalan az építőanyagokban mutatkozó szükséglet. Ennek a termelési ágnak a fejlesztése fontos állami szükségletet elégít ki.

Azoknak az üzemeknek munkástanácsa és igazgatósága, amelyekben állandóan munkaerőfölösleg mutatkozik, nem nélkülözheti ötletekben gazdag kezdeményezését a probléma megoldásában. Konkrét tervet kell kidolgozniok a fölösleges dolgozók foglalkoztatására, ezt a tervet saját hatáskörükben kell megvalósítaniok, a szükség esetén pedig be kell vonniok az állami pénzügyi segítségét. E probléma megoldásánál azonban a legnagyobb jelentősége az alkotó gazdasági kezdeményezésnek és szervezési képességnek van.

4. A munkástanácsok hatáskörébe tartozik, hogy véleményt mondjanak a termelés területén vezető beosztásban levő dolgozók szakmai rátermettségéről. A beosztottak kiválasztásánál az igazgató a döntő szó, de a tanács véleménye nem kis súllyal esik latba.

Ami a vezető beosztású dolgozók szakmai rátermettségét illeti, ezt nem szabad kizárólag arra a kérdésre leszűkíteni, hogy [illegible] a tudományos képzettség. A már vezető beosztásban levő dolgozóknál a gyakorlati munkában elért eredményeket kell figyelembe venni. Nem szabad kiváltani a vezető munkakörből olyan kiemelt munkásokat, akik a gyakorlatban bebizonyították, hogy teljes mértékben eleget tesznek kötelezettségeiknek.

5. A munkástanácsok további fontos feladata, hogy az üzemekben [illegible] eszközökkel lépjenek fel mindenfajta lopással, sikkasztással és más visszaéléssel szemben.

A késztermékek, nyersanyagok, segédanyagok, szerszámok stb. lopása járványszerű jelenséggé vált, amellyel szemben elnézést [illegible] nak. Határozottan szakítanunk kell az ilyenfajta elnézéssel. Az üzem, tolvaj a társadalmi tulajdon ellen elkövetett, amit az emberek bizonyos csoportja tulajdonképpen magának — az egész munkásosztály, valamennyi dolgozó meglopása. Mindaz, amit a gaz-

emberek ellopnak — márpedig ez az egész népgazdaság viszonylatában milliárdokra rúg —, csökkenti a dolgozók életszínvonalát.

Ki kell irtani az olyan okoskodást, hogy az üzemben elkövetett lopás, a társadalmi vagyon eltulajdonítása, csak az államot érinti, s nem károsítja a munkásokat. Ez nem igaz. Az a munkás, aki társadalmi vagyont tulajdonít el, meglopja azt a munkást, aki nem lop. Az állam csak akkor tudja igazságosan elosztani a nemzet kenyerét, ha az egész. Az ellopott részt nem oszthatja el, mert azzal nem rendelkezik. Az, aki ellopta, két karéjt eszik a nemzet kenyeréből — azt, amelyik munkája után megilleti, és azt, amelyiket ellopott.

A munkás-önkormányzat és a munkásdemokrácia helyes érvényesülésének kifejezésre kell jutnia egyebek között abban is, hogy az üzemekben véget vetnek minden néven nevezendő lopásnak. A munkástanácsok egyszerűen utasítsák a gyárigazgatóságokat, hogy fokozottabban küzdjenek a lopások ellen, s ami még fontosabb — nyújtsanak ehhez segítséget. Aki lopásra vetemedik, legyen elkészülve arra, hogy nem számíthat elnézésre.

A munkástanácsok — az üzemi bizottságokkal és a pártszervezetekkel egyetértésben — állapítsanak meg büntető szankciókat, s ezeket alkalmazzák azokkal szemben, akik kisebb lopásokat követnek el. Nagyobb lopások vagy a lopások megismétlődése esetén a bűnösöket azonnal el kell bocsátani, s az ügyet át kell adni az ügyészségnek.

A lopások elleni harc — harc a munkások jobb életéért, az igazi munkás öntudat kialakításáért harc azért is, hogy a munkásosztály soraiban érvényesüljön a szocialista erkölcsiség a szocialista etika. Ezt a harcot a munkástanácsoknak kell vezetniök.

6. A munka folyamán véleménykülönbségek merülhetnek fel a munkástanácsok és a gyárigazgatóságok között. Ezeket valakinek el kell dönteni. Helyes volna, ha a központi igazgatóságok és az egyes üzemigazgatóságok mellett döntőbizottságokat létesítenének a főhatóságok és a szakszervezetek képviselőiből.

A döntőbizottságok működési szabályzatának meg kell határoznia e bizottságok jogkörét, valamint eljárásuk módját.

7. A felsorolt legfontosabb problémák természetesen nem merítik ki a munkástanácsok tevékenységét. Működési szabályzatuknak megfelelően hatáskörükbe tartoznak olyan kérdések is, mint a munkaszervezés, a műszaki fejlesztés, a munkafegyelem, az üzemi alap elosztása stb.

A munkástanácsok tevékenységének ez a látszólag szerény programja lehetővé tenné, hogy évről évre néhány milliárd, sőt lehet, hogy sok milliárd zlotyval többet költhessünk ki népgazdaságunkból. Ezt a több milliárd zlotira rúgó összeget, melynek jelentős része

[illegible] jobb körülmények nélkül, ugyanabból [illegible] újjá[illegible] [illegible] emelni, amelyet ma rendelkezünk. [illegible] [illegible] [illegible] ki tudjuk csiholni ezeket a milliárd[illegible] [illegible] [illegible] dolgozni, érdemes megtanítani [illegible] [illegible] hogyan harcoljanak a legeredmé[illegible] [illegible] megvalósítása érdekében.

[illegible] jelenleg érvényben levő rendszere nem [illegible] [illegible] [illegible]

csok segítségére.

munkájukat.

[illegible] munkában

[illegible] díja-

[illegible] munkahőr.

[illegible] a [illegible] letbe-
vágóan szükséges [illegible], a munkának is javára válik.

Munkás-[illegible]ről, [illegible] tevékenység

A munka [illegible] működésre [illegible] szervezeti
[illegible] [illegible] [illegible] függ. Az ered-
[illegible] munka [illegible] [illegible] múlik, hogy milyen emberek van-
nak a [illegible]. A [illegible] probléma a megfelelő
[illegible] [illegible] [illegible], hogy [illegible] [illegible] el, hogy jól
[illegible]-e a [illegible]. Egyébként [illegible] probléma nagyon
[illegible], [illegible] [illegible]

A [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] elemekből, akik falu-
[illegible] még nem forrtak
[illegible] nem is tudnak elsza-
[illegible] olyan elemekből, akik más társa-
dalmi [illegible] kívülről [illegible] bűnyelen-kelletlen a munkásosztály
soraiba. [illegible] vegyes összetétele, párosulva
[illegible] által nemrégiben átélt megrázó-
[illegible] általános gyengülésével — kedvez [illegible]
[illegible] akaran ellenséges befolyások be-
hatolásának [illegible] erejének.

A [illegible] összetétele általában jó.
[illegible] hogy a munkástanácsokba eszmeileg
[illegible] október elemi ára vetett fel-
[illegible] munkástanácsok eszmének szocialista
valóságtartalmú és [illegible] szükségszerűen kibuknak.

A [illegible] ahhoz, hogy teljesíthessék feladatukat,
megválasztandó [illegible] önkormányzatot, először, szociális össze-
tételükben [illegible] másodszor, ideológiájukat
illetve [illegible] kell lenniök. Ez korántsem jelenti
azt, hogy a [illegible] munkásokat és csak kommunista párt-
tagokat kell beválasztani.

A munkástanácsok [illegible] osztálytudatosan gondolkodó mun-
kások közül kell [illegible] ilyenek vannak minden üzemben.
Mindenütt vannak [illegible] szakmájú, takarékosan gazdálkodó, igaz-
ságos, megvesztegethetetlen emberek, akik jól megértik, hogy mi
szolgálja a köz javát, a szocializmus építését, hogy miben és hogy-
an kell megvalósítani a munkás-önkormányzatnak és a mun-
kástanácsoknak, olyan emberek, akiktől távol áll a demagógia
és a megtévesztés, akik tudják, hogy minden eredményért meg kell
dolgozni, akiket nem különleges módon a tagsági igazolvány, de szívük
és [illegible] szocializmus eszméjéhez, a társadalmi igazságosság
eszméjéhez, akik dolgozni akarnak ezért az eszméért.

Ilyeneket kell a munkástanácsokba választani. A pártszervezetek
ilyen embereket javasoljanak a dolgozóknak. Csak az ilyenekben
bízik majd meg, csak az ilyenekre hallgat majd minden dolgozó.
Kutassanak mindenütt gondosan ilyen emberek után, és mindenütt
megtalálják őket.

Csak ürülni lehet annak, ha a munkástanácsokba mérnökök, tech-
nikusok [illegible] adminisztratív dolgozók kerülnek be. Be kell őket vá-
lasztani a tanácsokba. Tudásukkal sokat segíthetnek, és kötelesek is
segíteni a tanácsos [illegible] munkájában. Csak nem szabad meg-
feledkezni a helyes arányok betartásáról, arról, hogy a tanácsok —

szo.

eltekinteni a valóságtól.

gyon jelentős.

a helyzet.

zatnak rendelkeznie kell.

A párt szervezetei és a munkástanácsok

tömegek politikai befolyásolására.

eredményes munkájának fő feltétele.

kollektívára bízzák.

eltorzítását vonták maguk után.

csokra ruházzák át.

százalékról 23 százalékra nőtt.

ságát.

szükség:

[illegible] állapítani az általános elveket, annak szem előtt tartásával, hogy a járás és a város válik a népi tanácsok gazdasági, közigazgatási, kulturális és társadalmi tevékenységének fő színhelyévé. Külön probléma a helyi népi tanácsok nagyobb hatáskörének megalapítása. A községi népi tanácsok erősítése érdekében meg kell [illegible] tartani az országnak alapjában helyes közigazgatási felosztását, ugyanakkor azonban helyre kell hozni a felosztás tekintetében mutatkozó bizonyos tévedéseket, s egyesíteni kell a túlságosan gyenge és nem életképes községeket.

3. A minisztériumok ellenőrzési tevékenységét a helyi tanácsok irányítása alá helyezett munkaterületek fölött arra kell korlátozni, hogy ezeken a területeken érvényesül-e az egységes állami politika. A minisztériumok kicsinyes beavatkozásának csökkentéséhez hozzájárul a Város- és Községgazdálkodási Minisztériumnak, valamint a Kisipari és Helyiipari Minisztériumnak a helyi népi tanácsok központi önkormányzati szervévé való átalakítása.

4. 1957 folyamán lehetőleg be kell fejezni az állami kisipar átszervezését, s azokat az ipari üzemeket, melyek helyi nyersanyagok [illegible] a helyi piac szükségleteire dolgoznak — a szóban forgó üzemek jelentőségétől függően a járási, a városi, illetve a vajdasági népi tanácsok hatáskörébe kell utalni. Különösen vonatkozik ez az építőanyag-iparra, továbbá egyes élelmiszeripari, könnyűipari stb. üzemekre.

5. Ki kell dolgozni a népi tanácsok közigazgatási apparátusának új szervezeti felépítését, s ennek során figyelembe kell venni a népi tanácsok tevékenységének sajátosságait, és semmiképpen sem szabad sablonosan utánozni a központi apparátus szervezeti felépítését. Az átszervezéssel kapcsolatban egyes osztályok vezetői újra [illegible] a hagyományos, például a gondnok, tanfelügyelő stb. elnevezést, de továbbra is a népi tanácsok végrehajtó szerveinek lennének alárendelve.

6. A helyi népi tanácsok és végrehajtó szerveik jó munkájának, kötelezettségeik példás teljesítésének lehetővé tétele érdekében végre kell hajtani a népi tanácsok apparátusának belső decentralizálását, s ezzel kapcsolatban az egyes szervezeti egységek (osztályok stb.) vezetőinek a folyó ügyek tekintetében több cselekvési és döntési szabadságot kell biztosítani. Növelni kell a népi tanácsok bizottságainak szerepét, bővíteni kell hatáskörüket, és jobb feltételeket kell teremteni számukra az egyes népi tanácsi osztályok munkájának tökéletesítésére irányuló fokozottabb különböző kezdeményezés [illegible] a szóban forgó osztályok munkájának ellenőrzése tekintetében.

előtt határozzák meg és döntsék el.

funkcionáljon.

rán felmerülő legnehezebb kérdés.

nyolás ellen vívott harcukat.

A [illegible] — a falusi párimunka fő területe

töltött szabályozó szerepétől függ.

fejlődésének irányába mutatnak.

szocializmust.

ju[illegible] [illegible] építésére. Készségesen elfogadjuk, ha jobb-
[illegible] [illegible] [illegible] [

... Egyesült Parasztpárt és az Egyesült Parasztpárt együttműködése

... jelentőségű az Egyesült ... Parasztpárttal való együttműködés.

... arról, hogy a szocializmus ... Engels ... a munkásosztály győzelme ... Lenin ... a munkás-paraszt szövetség ... a munkás-paraszt ... például a mi országunkban, ... a munkásosztályból ...

... a munkáspárt ... a munkáspárt ... a munkáspárt

a 12 év alatt kifejtett tevékenységükben.

lette a népi hatalom.

építeni a szocializmust.

belül a paraszti lakosság számarányában alacsony. Lengyelország a nagyfejlettségű országok sorából emelkedik ki a [illegible] felszabadítása mellett [illegible] a mai parasztoknak [illegible] a [illegible] jelentős részét — a holnapi munkásait is különböző arányú dolgozók tömege, hasonlóan azokhoz a parasztokhoz, akik már eddig a népi hatalom 12 éve alatt tömegesen mentek a falvakból a városokba, a mezőgazdaságból az iparba. Ezt jól érti a parasztok haladó része, és ezért támogatja a szocializmust. Törekvéseiket az Egyesült Parasztpárt fejezi ki.

Ugyanakkor pártunkat — meg kell mondani — erősen nyugtalanítják az olyan jelenségek, hogy az Egyesült Parasztpárt egyes szerveibe idegen, sőt a népi hatalommal és a szocializmussal szemben ellenséges elemek furakodnak be. Megmondjuk, hogy erősen nyugtalanít bennünket az az elnézés, melyet az Egyesült Parasztpárt egyes vezető szervei az ilyen jelenségekkel szemben tanúsítanak. Az Egyesült Parasztpárt bizonyos szervezetei helyt adnak a pártunk, államhatalmunk és a két párt együttműködése elleni nyílt ellenséges kirohanásoknak. Mind merészebben emelik fel fejüket a különféle demagóg lázítók és az olyan emberek, akik még mindig az idegen kémszervek csábbajutott ügynökéről — Mikołajczykról álmodoznak.

Pártunk ezzel a helyzettel nem békülhet meg. Ezek már nem az Egyesült Parasztpárt belső ügyei — ez a népi hatalom rendszerének alkalmazása. Itt ugyanis bizonyos emigráns körök ellenséges sugalmazásai is szerepet játszanak. Ezzel nem szabad megbékülni sem nekünk, sem az Egyesült Parasztpártnak. Az Egyesült Parasztpárttal, akárcsak a Demokrata Párttal való szövetségünknek és együttműködésünknek alapja, közös választási programunknak alapja az a sarkalatos elv, hogy fokozni kell, előbbre kell vinni a szocializmus építését Lengyelországban. Ezt az elvet mind a két párt elfogadta és vallja. Arról van szó, hogy maradéktalanul alkalmazzuk a gyakorlatban.

Az állam és az egyház közötti viszony

Most néhány szót az egyház tekintetében folytatott politikánkról. Nem kell hangsúlyoznom, hogy pártunk a dialektikus materializmus tudományos világnézetének alapján áll, hogy idegen tőle az idealista világnézet. Mégis megállapodásra jutottunk a katolikus egyházzal, sőt a fakultatív iskolai vallásoktatásba is beleegyeztünk. E tekintetben nálunk olyan helyzet alakult ki, melyre nemcsak a szocialista országokban, de még olyan kapitalista országokban sincs

tatni kellett.

háborút.

szóló alakulása

[illegible], annak a demokráciának mindenek felett uralkodó, [illegible] fő feltétele, amelynek a VIII. plénum határozatai [illegible] szocializmushoz vezető lengyel út politikai [illegible] váltak, és az országunkban épülő szocializ[illegible] lényegében mindegy a politikai gerincnek kell lennie.

[illegible] kérdést sokan nem eléggé értékelik, nemcsak a párton kívül nem találkozik teljes megértéssel, hanem még a párt[illegible] elvtársak is [illegible] állítja be. Sokaknak úgy tűnik, hogy [illegible] által kijelölt fő fejlődési irányok megvalósítása so[illegible] annyi sikerünk vagy kudarcunk a népgazdaság irányí[illegible] [illegible] valamint a népi hatalom központi és helyi szer[illegible] [illegible] kapcsolatos meghatározott elgondolá[illegible] [illegible] múlik. A kérdés ilyen felfogása helytelen. [illegible] dolog, hogy az elgondolások lebecsülése megbocsát[illegible] [illegible]. Az irányítási rendszer szervezetével kapcsola[illegible] [illegible] nagymértékben megkönnyíti a szocializmus épí[illegible] [illegible] bonyolult kérdések megoldását. Ezért mindig [illegible] [illegible] gazdasági és állami szervek működésének meg[illegible] [illegible] kutatókat. De még a legmegfontoltabb elgon[illegible] [illegible] ellenkezője vezethet annak, amit elérni szándé[illegible] [illegible] [illegible] nem állnak az elgondolá[illegible] [illegible] [illegible] feladatok magaslatán.

A [illegible] és a népi állam irányításának megjavításával, [illegible] a szocialista demokrácia szellemében történő de[illegible] [illegible] kapcsolatos meghatározott elgondolások sikerét [illegible] nem annyira az elgondolások tartalma dönti el, ha[illegible] [illegible] [illegible] döntés mindenekelőtt azokon múlik, [illegible] [illegible] elgondolásokat valóra kell váltaniok. Elsősorban tehát [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], összetartása, ideológiai állásfoglalása, a töme[illegible] [illegible] kapcsolata és a tömegekre gyakorolt befolyásának [illegible] [illegible]. A párt valamennyi, nemegyszer nagyon bonyolult kér[illegible] [illegible] megoldásának legfontosabb eszköze. Éppen erről feledkeznek [illegible] [illegible], nemcsak a párton kívül, hanem a párton belül is.

[illegible] [illegible], hogy a VIII. teljes ülésen hozott határozatok alapjául [illegible] [illegible] [illegible] szocialista demokrácia alapjául szolgáló elvek [illegible] [illegible] legfontosabb feltétele mindenekelőtt a párt erős, [illegible] [illegible] befolyása a nép körében. Az ilyen befolyás megszer[illegible] [illegible] a szocialista demokráciát különféle veszélyek fogják [illegible] [illegible] [illegible] fenyegetni fogják a szocializmus ellenségei [illegible] [illegible] [illegible] a tevékenységét vagy a párt ellenük irányuló [illegible] [illegible] politikai munkája útján, vagy — ennek hiányában — [illegible] [illegible] szabadságjogok korlátozása útján lehet megbénítani.

Vannak, vagy csak képmutató naivsággal álcázottak azok az [illegible]mitt-amott terjesztett nézetek, amelyek szerint a szocialista demokráciának egyesítenie kell a burzsoá demokrácia valamennyi előnyös vonását a szocialista demokrácia jellegzetességeivel. Ilyen szempontok szerint kívánják kiválasztani, hogy egyik állami kell a kizsákmányolók érdekeit, a kizsákmányolók érdekeivel, a munkásosztály a kapitalisták érdekeivel, a dolgozó paraszt érdekeit a [illegible] érdekeivel. Ezek a dolgozók osztályérdekeivel ellentétben álló határozatok határozzák meg a szocialista demokrácia és a burzsoá demokrácia szöges ellentétét. Az osztálytársadalmakban és az osztályokra tagozódásának időszakában nincs és nem is lehet úgynevezett tiszta demokrácia. Minden demokrácia osztályjellegű, azaz meghatározott társadalmi osztálynak és valamely meghatározott társadalmi rendszer szükségleteinek megfelelően korlátozott.

Azt mondhatná valaki, hogy a burzsoá demokrácia szélesebbkörű szabadságjogokat biztosít a kapitalizmus ellenségeinek, mint a szocialista demokrácia a szocializmus ellenségeinek. Bizonyos, de csak bizonyos esetekben ez igaz lehet. Gondoljunk azonban arra, hogy azokat a politikai szabadságjogokat, amelyeket a tőkés rendszer ellenzői a burzsoá demokráciákban élveznek, ki kellett harcolni a burzsoáziától, ezeket a politikai szabadságjogokat a forradalmi munkásosztály hosszú években át folytatott harcában kényszerítették ki a burzsoá hatalmányoktól. De még azokban az országokban is [illegible] kommunista pártok vannak, mint például Franciaországban és Olaszországban, a burzsoázia minden lehető módon korlátozza e pártok politikai jogait, mindenekelőtt elzárja előlük a hatalmányokban való részvétel útját, jóllehet ezek a pártok a nép jelentős részét képviselik. A burzsoá demokrácia Angliában a legszélesebb körű, mivel egyáltalán nem fenyegeti a tőkés rendszert. Ugyanakkor az Anglia azonban félreeshetik az alkotmányos keretektől és a demokratikus elvektől, amikor Guajanában vagy Kenyában kíméletlenül megfojtja a gyarmati elnyomás alól szabadulni akaró népek szabadító harcát. Az Egyesült Államokban a kommunistákat teljesen megfosztották a politikai jogaiktól, a Kommunista Párttal pedig üldöztek, annak ellenére, hogy [illegible] az alkotmány [illegible]. Sok országban a kommunista pártok [illegible] és [illegible] legális tevékenységét nem engedélyezik.

Tehát a burzsoá demokrácia nem minden [illegible] ellenségeinek, hogy bizonyos demokratikus [illegible]

a szabadságjogokat.

fiatal rendszer.

kereteinek szélesítését.

... fölött a dolgozóknak biztosított szocialista demokrácia szabadságait a népi hatalom ellenségeit, sőt a szocialista rendszer megdöntésére, a kapitalizmus visszaállítását célzó kísérletekre használja fel. Igaz, a népi hatalom annak érdekében, hogy biztosítsa magának a veszéllyel szemben, megfosztotta a burzsoáziát szervezett harci fegyverétől, ugyanis nem engedte meg neki saját politikai pártjának alakítását, ez azonban először is — még nem szünteti meg eszmei-politikai befolyását a társadalomban, másodszor — nem korlátozza saját illegális szervezetek alakításának lehetőségétől, harmadszor — a burzsoázia igyekszik kihasználni a meglevő pártokat és szervezeteket — a soraikba való személyi és politikai behatolás útján — saját céljai érdekében.

A szocialista demokrácia csak a burzsoázia eszmei-politikai befolyásának kiküszöbölésével szoros kapcsolatban, a szocializmus eszmei-politikai befolyásának a széles dolgozó tömegekben való mindenoldalú terjedésével és erősödésével fejlődhet. A tömegek tudatának ez az átalakulása nem mehet végbe önmagától, csupán a népi hatalom által megvalósított rendszerváltozás hatására. A rendszerben végbemenő változások fontos tényezőt jelentenek a tömegek tudatának szocialista szellemben történő átalakítása során, az átalakítás előrevitelének fő motorja azonban csak a párt — a párttagok a tömegek között végzett munkája, a párt aktivitása, a párt eszmei-politikai munkája lehet.

A párt ilyen irányú tevékenysége nélkül a szocialista demokrácia által biztosított szabadságjogok a szocializmus ellen, a népi hatalom ellen fordulnak, s ebben az esetben a szabadságjogokat korlátozni kell. A valóságot ugyanis nem lehet semmibe venni, életünk demokratizálásának kérdését nem lehet úgy vizsgálni, hogy közben figyelmen kívül hagyjuk társadalmunk osztálytagozódását, lehetetlen, hogy ne lássuk, vagy ugy tegyünk, mintha nem látnánk a burzsoáziának a nép nem burzsoá rétegeire gyakorolt politikai befolyását.

Rossz módon fogják fel a szocialista demokrácia kérdését azok, akik a pártban gátat látnak, amely akadályozza a demokratikus szabadságjogok kiszélesítését. A párt az a fő gát, amely megakadályozza a burzsoázia és a reakciós, a szocialista, demokratikus szabadságjogoknak, a szocializmus, a munkásosztály és a dolgozó tömegek érdekei ellen való kihasználásában. A népi Lengyelországban a demokratikus szabadságjogok köre annál szélesebb lesz, minél erősebb lesz a pártunk, minél nagyobbak lesznek a szocialista építés és a haladás egyesült erői, minél szilárdabban és határozottabban állnak politikai élcsapatunk — az Egyesült Parasztpárt és a Demokrata Párt a szocializmus talaján.

mindennapi munkájának útjában.

vívott harca során alkalmaz.

nak különféle hiányosságait és hibáit.

alapját.

nik, [illegible] van rá[illegible] és minden ami nálunk történt [illegible] kihat[illegible] nemzetközi [illegible]ismeretekre.

Az SZKP XX. kongresszusa komoly megzökkentést idézett elő a nemzetközi munkásmozgalomban, különösen az ennek élén álló kommunista és munkáspártokban. Ez a megzökkentés szükséges, sőt mondhatni — elengedhetetlen volt, mert kiküszöbölt a kommunista és munkáspártok politikájából azokat az elméleti, amelyek gyengítették a pártokat, elszakították a pártot a tömegektől és szembeállították a tömegekkel.

Az a megzökkentés, amelyet az SZKP XX. kongresszusa a szerzői [illegible] 1 elszólása következtében kivaltott, nálunk a poznani [illegible] csak növekedett, s ez még jobban kiélezte a pártban a válságot.

Eljött a VII. teljes ülés, ennek is azon az alapján véve helyes határozatok ellenére nem sikerült javítani a helyzeten. A párt központi szerveiben folyó felszín alatti, burkolt frakcióharc tovább bomlasztotta a vezetőség egységét. Márpedig a vezetés egysége nélkül a [illegible] párt akcióképtelen. A kialakult helyzetben azonban a politikai vezetőtől már csak belső harc útján lehetett kilábalni. A párt [illegible]et ugyanis nem egység a erők harcoltak, nem volt világos akciópr[illegible]gramjuk, [illegible] érezték a párt megújításának, politi[illegible]ja [illegible]lozatának szükségességét, elkerülhetetlenségét, harcoltak a párt konzervatív meg[illegible]contosodása, s ennek néha igazi, néha pedig képzelt képviselői ellen.

Tény [illegible]ugyanis [illegible]ez a nehéz, hogy a párton belüli konzervativizmusnak nagy számban voltak védelmezői, főleg pedig aktív védelmezői. A konzervativizmus mindenekelőtt a párt tehetetlenségében, erőlenségében, aktívájának tétlenségében, az ismeretlen újtól való félelemben, a régihez való ragaszkodásban, holott sudják, hogy ez lehetetlen a perspektívának és a helyzetből való kijutás útjának elvesztésében jutott kifejezésre.

Csak a VIII. teljes ülés hoz alapvető fordulatot, vezeti a pártot a válság megoldásának útjára. A VIII. teljes ülésen újjáalakított Politikai Irodája, a párt Központi Bizottságának ez a mindennapi végrehajtó szerve, már egységesen dolgozik. Ez nagy sikere a pártnak. A párt lassanként kezd magához térni az ernyedtségből, de a párt nemrégiben átélt válságának következményei nem szűnnek meg azonnal. A párt továbbra is gyenge, akárcsak a nehéz betegség utáni lábadozó. Ez a gyengeség megnehezíti a pártnak, hogy teljes mértékben érvényre juttassa, kiaknázza saját ügye javára, a szocializmus, a nemzetköziség és a lengyel—szovjet barátság erősítése javára a VIII. teljes ülésnek azt a rendkívül fon-

soraiban.

[illegible] mus utáni vágyódásukat.

[illegible] mindezt a [illegible] elvandalokat, amelyeket a [illegible] és különböző, tulajdonképpen [illegible] illusztrálása céljából idézn[illegible], [illegible] L. Kołakowski elvtárs — pártfőtitkár — [illegible] „A [illegible] minden új csak az elmúlt [illegible] Az olyan tevékenységet, amely a mai társadalom [illegible] hiányosságait kritizálja, mind pedig a nem-kapitalista társadalom [illegible] tendenciáinak felkutatását célozza, szükség [illegible] ahhoz, hogy egy új és más szocializmus horizontja feltárulhasson előttünk."

[illegible] kitűnik, hogy a szerző nem a mai [illegible] gondol, amit csak üdvözölni lehet. A [illegible] indult ki, hogy a j[illegible] [illegible] elméleti [illegible] [illegible] Csak a mai [illegible] — nem-kapitalista" társadalmak fő fejlődési tendenciáit akarja feltárni.

[illegible] az utóbbi kifejezés — nem mondja meg, [illegible] gondol, csak nem [illegible] [illegible] [illegible] Nem [illegible] rendszernek nevezni, [illegible] [illegible] — a nem-kapitalista rendszer megjelölést. Felmerül a kérdés — [illegible] milyen? A revizionisták erre a [illegible] [illegible] [illegible] e[illegible] [illegible] [illegible] [

nem holmi általános valami [illegible] a tudomány [illegible] a konkrét [illegible] elméletek [illegible] a konkrét adatból fakadó elméletek [illegible]. Csak [illegible] tudományos munkához azok [illegible] formáit megváltoztatják. Ha az elmélet nem akar [illegible] feltételeknek, akkor nem elmélet, hanem utópia.

Ami a számunkra és Kolokolnikov számára [illegible] ismeretlen új szocializmus új politikai [illegible] illeti, a program tudományos kidolgozásának [illegible] nehézségei nem abban rejlenek, hogy [illegible] elvei lehetnek, akik ilyen programot ki tudnának dolgozni. Az ilyen program kidolgozása azért lehetetlen, mert a jelenlegi [illegible] világ mindeddig nem teremtette meg az ilyen elmélet [illegible] konkrét társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális alapot. Amikor az életkörülmények megváltoznak, amikor az élet megőrlik és a fejlődésnek egy másik, a mainál magasabb fokára lép, akkor bizonyosan akadnak majd olyan emberek, akik hozzá tudják dolgozni az ennek az életnek megfelelő, és továbbfejlődését [illegible] új elméletet.

Mivel — mint Lenin — az elmélet [illegible] nélkül [illegible] a Kolokolnikov [illegible] nem akar [illegible] elméletet, és így [illegible] a gyakorlat menetén [illegible]. Azt mondja, hogy — „nehéz kívánni ezt a pártunktól, amikor a szocialista mozgalom átfogó [illegible] politikai és gazdasági programja a mai [illegible] napjainak tudományos megalapozását nélkülözi. [illegible] nem teljes programmal áll elő. Nem szükséges [illegible] a programot teljes egészében ismertetni, mert lényege a következő [illegible] is megtalálható.

„... A szocialista demokrácia [illegible] állítom a burzsoá demokráciával káros értelmetlen, mert [illegible] vívmányainak megszüntetésére van [illegible] csak kizárólagosságról egy olyan rendszer révén, amely [illegible] a társadalmi egyenlőtlenségből [illegible] aktív [illegible].

„... A demokrácia kockázat, de olyan kockázat, amelyet érdemes vállalni."

„... A párt degenerálódása, [illegible] a demokráciával, a gyakorlatban annak egyik részét [illegible], nem [illegible] ösztönző és nevelő lenne."

[illegible] is felmerül [illegible] kizárólagosságról [illegible] arra a kérdésre [illegible] az új szocializmus új elméletének kidolgozása [illegible] azért,

hogy ezzel, mint függő [illegible] akarja [illegible] a burzsoá és szociáldemokrata [illegible] szocializmus Lengyelországban való [illegible] pr[illegible] [illegible] a saját [illegible] Ennek a [illegible] úgynevezett — tisz[illegible] — „[illegible]oldal" program[illegible] legalábbis az [illegible] tartó[illegible] egy [illegible] programjával kell [illegible] a politikai [illegible], [illegible] összetételű emigráción belül, amely gyakran jó [illegible] ideológiai tájékozódásukat elvesztett elvtársak miatt olyan emigrációról áll, akik [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] közük hozzá a pártfegyelmi könyvről, [illegible] amit a párt eddig nem vett vissza tőlük.

Valóban nehéz megérteni, hogy [illegible] elfelejthet magát pártfegyelmet, kommunistának való [illegible] a föld [illegible] [illegible] mai [illegible] és a mai világ való [illegible] [illegible].

Mit akar Kołakowski? Úgynevezett tiszta demokráciát akar. Erről már [illegible] szó a előadói beszédben. A szocialista demokrácia [illegible] a burzsoá demokráciával nem [illegible] — mint Kołakowski mondja —, hanem az élet valósága. Az osztálytársadalom körülményei között a tiszta demokrácia az ártelmetlenség.

Lenin azt mondta, hogy „a marxizmus élő lelke a konkrét helyzet konkrét elemzésében rejlik". Ha ugy négy [illegible] közül [illegible] kérdezzünk Kołakowski elvtársat, hogy vajon a mi konkrét helyzetünkben a burzsoá párt [illegible] megjelenése a politikai porondon — amire [illegible] [illegible] örökül — [illegible] vajon vezet-e a szocializmus visszaszállításának veszélyét, és az [illegible] [illegible] polgárháború annak minden következményével — biztosan nem adna tudható választ. Persze, nyilvánosan azt mondja, hogy „nem szabad kockázatot lenne, de nehéz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

neveznek.

gének faji elméletét termelte ki magából.

dalmi rendszere lesz.

viselt felelősség alól is felmenti a pártot.

törvényei irányítanak.

pont."

nem engedett kinyomatni.

Különben ez nem is szükséges.

[illegible] társadalmi fejlődés törvényszerűségeiből vezeti le a maga politikai irányvonalát.

A munkásmozgalomban a társadalmi fejlődés folyamatainak elméleti elemzése során akadtak olyan emberek, akik kérdésesnek minősítették a marxista elmélet egyes sarkalatos elveit, például elkezdték hirdetni, hogy a szocializmust osztályharc nélkül is fel lehet építeni. Ez a tétel hamis, hamisságát az élet bizonyítja. Az ilyen hibás nézeteket a munkásmozgalomban revizionizmusnak nevezik. A revizionizmus a társadalom fejlődését illetően a marxizmus klasszikusai által felfedezett törvényszerűségek tagadásában áll.

A revizionisták sokszor azzal érvelnek, hogy ha a marxizmus tudomány, akkor minden tudományhoz hasonlóan állandó revízióra szorul. A tudomány ugyanis befejezetlen, olyan hosszú [illegible] folyamat, amely maga az emberiség. Ez az állítás megfelel az igazságnak. A marxizmus mint minden tudomány revízióra szorul, hiszen az élettel együtt fejlődik. Lenin revideálta, azaz fejlesztette a marxizmust. Mindamellett Lenint senki sem nevezi revizionistának. A SZKP XX. kongresszusa is revideálja a marxizmus-leninizmus bizonyos alapelveit, amikor felveti azt a lehetőséget — de csak a lehetőséget —, hogy azt még nem állapít meg tartós törvényszerűségnek — a munkásosztály vezető szerepének elkerülésével, például [illegible] is megvalósulhat a hatalmat, továbbá felveti a háború elkerülésének lehetőségét, de csak a lehetőségét. Mindamellett senki sem mondja azt, hogy az SZKP XX. kongresszusa revizionista tendenciákat mutatott. Nem revizionizmus ugyanis az, ha a marxizmus tudományába olyan kiegészítéseket iktatnak be, melyek tükrözik az élet valóságát vagy a megváltozott életet. Ezzel szemben revizionizmus az új elméleti alapelvek beiktatása a marxizmus tudományába akkor, ha ezek az alapelvek a bennük foglalt követelményeknek megfelelően nincsenek összhangban az élet objektív lehetőségeivel, azaz nem felelnek meg a társadalmi fejlődést irányító törvényeknek. A munkásmozgalomban és elméletében a „revizionizmus" szónak mindig *egy* jelentése volt. A revizionizmus — a marxizmus eltorzítása azáltal, hogy tanításába hibás és hamis, a társadalmi valóságot nem helyesen tükröző tételeket iktatnak be.

A marxizmus-leninizmus tudományából és a munkásosztály által a szocializmusért folytatott harc sokéves tapasztalatából fakad a marxista ideológia, fakadnak bizonyos alapelvek, bizonyos törvényszerűségek, amelyeket a társadalmi viszonyok átalakítása céljából alkalmazni kell. A revizionisták éppen ezeket az alapelveket támadják. Nem ismerik el a párt vezető szerepét, nem ismerik el a

társadalomban.

vélnek nyilvánítsák, és nem baloldali [illegible] nem a többségnek, és nem a centrum, hanem a párt gyengeségének [illegible] Marpedig a párt gyengesége – az ellenség [illegible] feltétele. Ezért mindaz ami a pártot gyengíti, a társadalmi baloldalt [illegible] erősíti. Ebből a szempontból reakciós, bármennyire is igyekszik haladónak, baloldalinak nevezni magát.

Szeretnénk, ha minden párttag megértené a [illegible] jelentőségét. A pártnak egységesnek kell lennie, határozottan ki kell küszöbölni minden olyan [illegible], amely gyengíti. Ez a legfőbb [illegible], hogy végigjusson a [illegible], a VIII. kongresszus előtti időszakot, a csoportosulások [illegible] bűnös következményeinek [illegible]. A pártnak összeforrott egészként kell dolgoznia, bármi áron meg kell menteni, mert csakis ebben az esetben valósíthatja meg a legkönnyebben nagy feladatait.

A dogmatizmus és a konzervatívizmus eltávolítja a pártot a tömegektől

Nemcsak a revizionizmus [illegible] a pártot az osztályellenséggel szemben. Ugyanezt teszi, bár más módon, a dogmatizmus és a konzervatívizmus.

Ezt a két fogalmat a gyakorlatban világosan meg kell különböztetni. Ilyen megkülönböztetés nélkül sok hibát lehet elkövetni.

A párt-terminológiában a dogmatizmus olyan, megmerevedett fogalmak összességét jelenti, amelyek [illegible] történelmi körülmények között alakultak ki, s már nem változnak, annak ellenére, hogy az élet [illegible] változik, anélkül, hogy helyes-e vagy sem a fogalmak hozzá [illegible] alkalmazva az élethez, megkönnyítik-e az élet fejlődését vagy nem. A dogmatikusan gondolkodó [illegible] mindenáron a saját gondolkodásmódjához szeretné idomítani az életet, anélkül, hogy fenntartások nélkül, semmiben se változtatva és meg ne sértve valamilyen alapelveket, melyeket a marxizmus-leninizmus alapelveinek tekint. Csakhogy az élet nem hagyja magát hozzáidomítani nem életteljes alapelvekhez. Az ilyen irányú próbálkozások nem maradhatnak büntetlenül. Ezt a gyakorlatban tapasztaltuk. A dogmatizmus ellensége a marxizmusnak, mert különböző akadályokat gördít a fejlődés útjába.

A gondolkodásbeli, nagyvonalú ideológiai dogmatizmus a gyakorlatban, a munkában [illegible] jár. A dogmatikus nem tudja átoltani gondolatait [illegible], mert [illegible] gondolkodik. A dogmatikusok [illegible] a tömegektől [illegible], a tömegektől politikailag elszigetelt szektásokká válnak, mert olyan

szűk látókörű [illegible] politikát folytatnak, amelyet a tömegek nem [illegible] állandóan nem jegyzetjáik [illegible] olyan helyes [illegible] elvet, mint a proletárdiktatúra, a párt vezető [illegible] szövetség, csakhogy az ő ajkukon ezek az [illegible] valkká válnak. Dogmatikus gondolkodás [illegible] azt az elvet nem lehet átültetni az életbe.

A mi pártunk [illegible] ilyen ideológiai dogmatikus nem sok található. [illegible] kategóriákban gondolkodók nem nagy [illegible] a párt soraiban. Ennek ellenére az [illegible] pártunk jelenlegi helyzetében nem [illegible] pártunk számára. A párt számára veszély az jelent, hogy a [illegible] a politikai munkamódszerek alkalmazásában [illegible] a hiánya a régi szokásokból, a [illegible] az úgynevezett konzervativizmusból következik.

A dogmatizmus a [illegible] természeténél fogva mindig konzervatív. A mai [illegible] konzervativizmus azonban nem annyira a [illegible] leninizmusból fakad, mint inkább abból, hogy [illegible] új módon dolgozni, nem fogtuk fel a VIII. [illegible] lényegét, mindenekelőtt pedig a politikai [illegible] új munkamódszerekre való hiányos előkészítéséből.

[illegible] azok az elvtársak konzervatívak, akik [illegible] VIII. teljes ülés határozatainak helyességét, [illegible] ideológiai dogmatizmusnak nevezik. Ilyenek — [illegible] — kevesen vannak. Új módon dolgozni [illegible] a jelenség része sem tud még, amely [illegible] a VIII. teljes ülés határozatával [illegible] politikai fordulat e határozatokból fakadó fő [illegible] mivel nem tudnak új módon dolgozni, [illegible] magukat a pártmunka alól. [illegible] nem szabadulnak meg a tudatukra [illegible] tehertől, amíg nem rázzák le magukról a konzervativizmus minden maradványát.

A VIII. [illegible] teljesítési körülmények között, amikor [illegible] ellenségessége, a [illegible] sok párttag [illegible] politikai [illegible] harcoljon az ellenség ellen [illegible] párt növelni és egyes elvtársak [illegible] a régi módszerek feléledésére.

munkája számára.

[illegible] [illegible], különösen pedig hétlapban nem [illegible] [illegible] [illegible] elkötelezte magát, nem alapozott [illegible] [illegible] [illegible]

nak rendőrbe tereli [illegible] mint [illegible] csupán a tömegekkel való [illegible] [illegible] [illegible]

télyét a tömegekben.

[illegible] munkából. Ügyészeket is meghívhatnak tag-
[illegible] megy, arról a spekú-
[illegible] nusított liberalizmusuk okait.

[illegible] az egész dolgozó nép teljes szívvel támo-
[illegible] a párt ilyen akciót. Ha a párt tekintélye, s ily módon meg-
[illegible] A pártnak és vezetőinek
[illegible] — [illegible] alapszervezeteitől egészen a párt Központi
[illegible] — [illegible] a tömegekből kell kiindulniok, hogy ha
[illegible] vagy ellenséges van is a párt soraiban, ez
[illegible] párttagok szemében, politikailag sokat
[illegible] el nem érő elemeket is almatlanul ki kell
zárni a párt soraiból.

A párt tekintélye a tömegekben minden egyes párttag kiállásától, [illegible], bátorságától, áldozatkészségétől [illegible] különösen vezetőitől, akik — akár [illegible] akár [illegible] más munkahelyen — kisebb vagy [illegible] munkahelyi [illegible] A párttagok beosztásukból [illegible] [illegible] közben és általában az életben [illegible] arra [illegible] az emberek az ő magatartásukban [illegible] [illegible] látják. A párt ugyanis olyan, [illegible] A párt tekintélye, ereje és vezető szerepe [illegible] magatartásától függ.

Adminisztratív [illegible] — a tömegek közötti politikai munka

[illegible] nem mindenütt kerültek ki teljes mértékben a [illegible] állapotból. A párt régi adminisztratív [illegible] jelenlegi helyzetére is. Mind a párt-[illegible] [illegible] nagyon sokban [illegible] maradt vissza. A párt az adminisztratív [illegible] elvesztésével [illegible] még nem sajátította el [illegible] módszereit. A pártbizottságok és a pártszervezetek [illegible] önálló politikai kezdeményezés [illegible] munkaterületükön fellépő különféle jelenségekre való hatékony és gyors reagálás képességét.

A politikai [illegible] az adminisztratív módszerektől [illegible] [illegible] mindenkor [illegible] kell gyűjteni a dolgozókat [illegible] [illegible] amely valamilyen [illegible] támasztott [illegible] [illegible] minden előtt az [illegible], hogy ma-[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] A pártnak választ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] és a pártszervezetnek

melyet a párttagok

ságát.

nem működnek megfelelően?!

segédeszköze lehet.

munkájukat.

[illegible] — [illegible] kibillentik [illegible]. [illegible] a helyes [illegible] a [illegible] a lényeget annak, amiben a párt politikája [illegible] kell jutnia. [illegible] A vezetők [illegible] [illegible] [illegible]

hogyan harcol a jelenségek ellen, akkor ugyan nem közvetlenül a párt politikájáról beszél, csakhogy a hasonló jelenségek leküzdése a párt politikájának területére tartozik.

Ebből az alkalomból megtudhatja, hogy mit gondolnak a dolgozó tömegek ezeknek az állami szerveknek a munkájáról. Esetleg megkérdezik az ügyészt, miért járkálnak nyugodtan szabadlábon leleplezett sikkasztók és kincstárfosztogatók — mint nemrégiben a *Życie Warszawy* közölte. Esetleg megkérdezik tőle, hogyan küzd a spekuláció ellen, milyen büntetéseket szabnak ki a bíróságok a spekulánsokra, a gonosztevőkre és a rendbontókra.

Ugyanebből az alkalomból az ügyész, illetőleg a rendőrség parancsnoka számos tényt hozhat az egybegyűltek tudomására azzal kapcsolatban, hogy milyen botrányokat idéznek elő a részegek, akiket összeesküdött emberek még védeni is igyekeznek a rendőrséggel szemben. Megkérdezhetik az egybegyűlteket, hogyan küzdenek ők maguk a munkásosztály soraiban a korhelykedés, a rendbontás vagy a tolvajkodás ellen. Az államhatalom vezetőinek és a tömegeknek ilyen találkozása mindkét fél részére hasznos lesz. A vezetők tanulnak valamit a tömegektől, a tömegek tanulnak a vezetőktől.

Ugyanez a helyzet más munkaterületek, különösen a kezigazgatás és a népgazdaság vezetői tekintetében. Az ő munkájuk szintén a pártpolitika területéhez tartozik. A párt és a tömegek politikai kapcsolatainak konkrétaknak kell lenniök. Nemcsak a párt és a pártapparátus vezetőinek tömegkapcsolataiban, hanem az élet bármely területén vezető munkakört betöltő párttagoknak a tömegekhez való közelebb kerülése formájában is kifejezésre kell jutniok. Ők valósítják meg ugyanis a párt politikáját, s ezt a politikát nem egy eltorzítja.

A vezető munkakört betöltő párttagok és a tömegek állandó kapcsolata egyrészt lehetővé teszi, hogy a tömegek ellenőrizzék a tevékenységüket, másrészt pedig, ami a párt vezető szerepét illeti, e szerep betöltésének egyik formáját jelenti. A párt vezető szerepe a múltban a pártmunka adminisztratív munkamódszerei következtében a valóságban a pártapparátus vezető szerepére korlátozódott. A párt vezető szerepének az egész párt részvételével kell megvalósulnia.

A párt vezetőségének a munkásosztály, a dolgozó tömegek megkérdezésével kialakított politikai irányvonalát a párttagok összességének kell megvalósítani. Különösen vonatkozik ez a kötelezettség a párt- és államapparátusban, a népgazdaságban, a szakszervezetekben és más társadalmi szervezetekben, továbbá az iskolák-

[illegible] a kulturális munka területén, a közszolgáltatások számos területén sub. fegi[illegible]ztatott párttagokra, mert [illegible] mindenekelőtt tőlük [illegible] függ a párt irányvonalának megvalósítása. Az ő hivatásos vezető funkciójuk, a vezető funkciók összessége szintén a párt vezető [illegible] fogalmához tartozik. A pártszervek kötelesek ellenőrizni, hogy a vezető munkakörben dolgozó párttagok helyesen valósítják-e meg a párt politikáját. Azt lehetne mondani, hogy a pártszervek és a pártszervezetek a párt vezető szerepét összességükben, a párt egyes tagjai, különösen a vezető munkakörben levők pedig — a párt vezetése és ellenőrzése alatt — egyénileg valósítják meg.

A párt helyesen felfogott vezető szerepe a különböző politikai [illegible], e nem a [illegible]mekkel való adminisztratív foglalkozás [illegible] adminisztratív vezetésén alapul. Az állam természetszerűleg [illegible] esetekben adminisztratív módszereket is kényszerűségből [illegible]. Hiába próbáljuk ugyanis meggyőzni a spekulánst vagy a [illegible] arról, hogy magatartásuk társadalmilag káros. A párt politikájának egészét tekintve azonban, amely egyben az állam politikája, az adminisztratív módszereket kisegítő szerepre kell korlátozni.

Javítsuk meg a párt összetételét

A pártnak egyesítenie kell soraiban a munkásosztály, a parasztság és az értelmiség legöntudatosabb, legharcosabb és a szocializmus ügye iránt legodaadóbb részét. A párttagnak ideológiailag [illegible] kell [illegible] a pártbeli részt kell vennie a pártmunkában. Sokan azonban [illegible] és gyakran ismételt követelményeket sokan szinte [illegible] semmibe veszik, felületesen kezelik, s ez károsan befolyásolja a párt minőségi összetételét.

A pártban jelentős a formális párttagoknak, vagyis a passzív, ideológiailag közömbös, a párt munkájában részt nem vevő, gyakran még a pártgyűléseket sem látogató, illetve hosszabb idő óta a pártdíjat sem fizető embereknek az aránya. Ilyen tagokra nincs szükség a pártnak. A pártszervekre és a pártszervezetekre minden eszközt fel kell használni arra, hogy a formális tagokat tényleges tagokká neveljék át. Ha azonban az ilyen irányú erőfeszítések nem járnak eredménnyel, nincs szükség arra, hogy fenntartsuk a formális állapotot — az ilyen embereket törölni kell a párttagok névsorából.

A legkülönbözőbb [illegible] a munkások és parasztok tekintetében kell eljárni. Ha szükségesnek mutatkozik, törlésük a párttagok névsorá-

[illegible] a párt[illegible] és parasztokat nyerjenek [illegible] a munkahelyeken lehet [illegible], ahol a [illegible] aránya az üzem dolgozóinak egészéhez viszonyítva már úgyis magas.

[illegible] nem kell fejlődésre törekedni. A pár[illegible] ha soraiból jelentős számú ferm[illegible] pár[illegible] munk[illegible]. Nagyobb figyelmet kell a pár[illegible] for[illegible] ifjúsággal szemben [illegible] mindenütt a pártalapszervezetek [illegible] a területen nagyarányú offenzívát kell [illegible], [illegible] összpontosítani az egész pártaktíva figyelmét, [illegible] pártszervezetekben, különösen a munkásszervezetekben [illegible] pártunk legyőzhetetlen ereje.

A dolgozók életszínvonalának további javítása felé

Most elvi[illegible] nagy [illegible] gazdasági kérdésekről.

Az [illegible] idő[illegible] tervben előirányoztuk, hogy az Ötéves [illegible]-ig [illegible] nyi foglalkoztatott reálbére átlag 30 [illegible] kell emelkedni. Ugyanilyen arányban terveztük a [illegible] vásárlóerejének növekedését is.

Sok ez, vagy kevés?

A lehetőség[illegible] a nép[illegible] fejlődési [illegible] szempontjából tekintve [illegible] – [illegible]. A [illegible] országok munkásosztálya [illegible] után[illegible] időszakban nem változtak jelentősen. Ezzel szemben [illegible] a mi országunk dolgozóinak életszínvonala [illegible] 30 százalékos reálbér[illegible] lehetővé tesz[illegible] [illegible] teljes mértékben [illegible] [illegible] munkanélküliség [illegible] 1.1[illegible]. A [illegible] is [illegible] lehetünk, de elég kis mértékben.

Az 1958[illegible] [illegible] a [illegible] emelkedésének üteme messze [illegible] [illegible] [illegible]

...kelési színvonalához. Ennek következ-
...ára.
...ság első a fogyasztás növekedéséből adódnak. A bérek
...jelentős kiegészítést idézett elő a piaci vásár-
...fogyasztott élelmiszerek, mint
...adat. 1957 első negyedében az 1956 azonos
...dott 12 477 tonnával szemben 16 914 tonnát adtak
...Az idén áprilisban 6100
...tonnát, ami
...nek felel meg. Az év első négy hónapjában
...16 622 tonna volt, ebben az évben
...növekedés 6792 tonna, azaz 45 százalék.
...hús, húskészítmények és disznózsír eladását a következő szá-
mok mutatják:
...idén körülbelül 34 000 tonnával, azaz
...ezekből a cikkekből a
...Az év áprilisában több mint
...adtak el, mint tavaly
...ugyanakkor mintegy
...disznózsír került eladásra,
...növeke-
dést jelent.
...kenyérfogyasztás.
...volt
...mellett a
...vásárlás
...mellett
...volt, mint
az elmúlt év első negyedében.
...nagy
...közet-
...ivású
...
...
...nak
...
nehézségei így is elég nagyok.
...

éveiben tettük.

pontja a sztrájkok kérdésében?

közötti kölcsönös megegyezés útján.

Pártunk egy sorban menetel

célok és osztálytartalom közösségét.

és függetlenség mindent, amiben igazuk van. Ezen az alapon

A [illegible] mindig a gyakorlat ellenőrzi. [illegible] gyakorlat terjedhet rövidebb időre, de néha hosszabb időre is, hogy kimutassa valamely [illegible] a gyakorlatban mindig megfellebbezhetetlen. [illegible] a nemzetközi munkásmozgalomban [illegible] pártunk gyakorlatában való részvétele saját [illegible] fogja, hogyan teszi le pártunk a gyakorlatban [illegible] helyzetben a szocializmus országunkban való építésének nehéz vizsgáját.

[illegible] megállapításából kiindulva úgy véli, hogy a [illegible] munkásmozgalom [illegible] közötti nézetellérések nemcsak nem [illegible] a proletár internacionalizmust, [illegible] múlhatatlanul [illegible] feltéve, hogy a pártok [illegible] a nézetkülönbségek [illegible] minden [illegible] ideológiai közösséget [illegible] az [illegible] kölcsönös elismerés alapul, [illegible] [illegible] [illegible]

tuk szem előtt. Ezért pártunk teljes határozottsággal áll mindenki, ami a szocialista államok háborának egysége ellen irányul, mindenki, ami aláássa a lengyel – szovjet szövetséget és barátságot, ami sérti a nemzetköziség elvét.

A mi erőnk és a népi Lengyelország ereje, az a kilátásunk, hogy a szocializmus országunkban való építésének fejlesztése révén egy szebb holnap felé haladunk, függetlenségünk és szuverenitásunk — mindez valamennyi szocialista ország, nyugaton, mindenekelőtt pedig a lengyel—szovjet szövetségen alapul. Ez alapból az egységből fakadó erőn alapul a világ megsemmisítő atomháború elkerülésének, a világ megmentésének lehetősége.

A Szovjetunió, amely ebben az évben tölti be történelmi életének 40. évét, az országot pusztító háborúk ellenére gazdasági nagyhatalommá vált élén a termelési bázis emelt szinten felépült, lehetővé válik a további fejlődés. Néhány évtized folyamán megteremtette a kiterjedt, számára a világon ismert legmodernebb ipari potenciált. A Szovjetunió gazdasági fejlődésének perspektívái, a jelenlegi termelési színvonal mellett, nemcsak rendszerének szocialista jellegéből, a tudomány és technika virágzásából, hanem egyszerűen mind abból a tényből is fakadnak, hogy a Szovjetuniót az ország természeti kincsei gazdaságilag függetlenné teszik más országoktól. A Szovjetunió gazdasági fejlődésének további lendülete azonban jelenti majd a már most előkészítés alatt álló gazdasági decentralizálást, amely demokratizálja és egyszerűsíti a gazdaság élén irányítását.

Országunk fejlődési perspektívái a Szovjetunió fejlődési perspektíváin is alapulnak. Senki sem tehet meg, aki őszinte kérdéseket, hogy mit jelentene a Szovjetunió gazdasági fejlődésének jelentősége számunkra gazdasági fejlődésünk szempontjából.

A szocialista államok [illegible] egységére és a nemzetközi munkásmozgalom egységére, amely nélkül a kommunista és munkáspártok államai [illegible] nem lehet világerő, mint a szem világában. Lehetnek nézeteltérések más pártokkal a magyarországi eseményekről való ítéletalkotásban. Ez nem változtat azon a közös szempontunkon, hogy a Szovjet Hadsereg segítsége nélkül ellenforradalom elfojtásában valamennyi szocialista ország, hűséges és biztonsági szempontjából [illegible] nélkülözhetetlen szükségesség volt.

A Német Szocialista [illegible] szövetségi [illegible] Párttunk [illegible] mi [illegible] a Német Szocialista Egységpárt hozzájárulását Európa békéjének megszilárdítá-

[illegible] egyebek között nyu-
[illegible] révén.

A [illegible] Kommunista Párttal [illegible] nemcsak párt-[illegible] [illegible] közötti gazdasági együttműködő [illegible] [illegible] a Német Demokratikus Köztársaságra.

[illegible] Kínai Kommunista Párt [illegible] alkotó marxizmus [illegible] A Kínai Kommunista Pár[illegible] nagy ere-[illegible] [illegible] megnyilvánulását [illegible] [illegible] [illegible]

erőivel.

A fő láncszem — a pártkáderek

és gazdasági vezetők.

érdekében végzett.

[illegible] ez az erő mozgásba lendül, semmi akadály nem lesz [illegible] párt előtt a szocializmus felé menetelésünk útján. Hittel és [illegible] követni majd a népi Lengyelország munkásosztálya [illegible] dolgozó népe követi majd a Nemzeti Egységfrontban — [illegible], a [illegible] és szocializmusért folyó harc frontjában [illegible] hazája javát kívánó valamennyi hazafias társadalmi erő.

A VIII. [illegible] fordulatot hajtott végre pártunk politikájában. A [illegible] fogja teljesíteni feladatát, ha tanácskozása [illegible] nyomán az egész párt teljes mértékben elsajátítja, hogy helyesen kell megvalósítani ezt a politikát.

A LEMP KB IX. teljes ülésének határozata a párt helyzetéről és legfontosabb feladatairól

A [illegible] 1956 októberében, a KB VIII. teljes ülésén, fordulatot hajtott végre politikájában, amelynek következtében le tudta [illegible] napi hatalom és a dolgozó tömegek közötti ingatag viszonyban [illegible] zavaros nyomán kialakult válságos politikai válsághelyzet.

A KB VIII. teljes ülése [illegible] szóló munkaprogramot dolgozott ki, amelynek [illegible] célja, hogy szakítva a személyi [illegible] eltorzításával, azzal együtt a hibás [illegible] gyakorlatával is, megteremtse a szocializmus [illegible] feltételeit. Ezzel kapcsolatban kimondta, hogy [illegible] tömegek [illegible] erősítésével [illegible] erőfeszítéseket, [illegible] valamint a testvéri [illegible] építésében az [illegible] építésének. A [illegible] VIII. [illegible] a KB IX. [illegible] részéről hozott [illegible] (MDP KB VIII. [illegible] hozott határozatok [illegible] a KB VIII. [illegible] határozatától jelentős [illegible] a párt [illegible] a párt [illegible] a párt [illegible] stabilizálódott.

A párt [illegible] a KB VIII. [illegible] ülésen [illegible] bonyolult [illegible] és [illegible] nehéz [illegible] nyomán [illegible] vezető [illegible]

I.

[illegible] a [illegible] politikai erőviszonyainak [illegible] változására vezetett.

[illegible] hónapokban [illegible] a [illegible] a [illegible] kerülhet a [illegible] [illegible] [illegible]

túlnyomó többsége a párt köré, annak megújított vezetősége köré tömörült.

Ez kiütötte a fegyvert a reakciós erők kezéből, amelyek a párt és a munkásosztály között támadt zavart a népi hatalom elleni támadásokra igyekeztek kihasználni.

A reakciós elemek azonban hamarosan mondtak le a népi hatalom, a szocializmus elleni harcról. Demagóg ellenséges pártunk — a népi állam vezető erejének ellenségei — kénytelenek voltak tudomásul venni, hogy a párt harcosai ellen, a szocialista népi hatalom minden vívmányát, a munkás-paraszt szövetséget, a párt vezető szerepét az állami szervekben, a gazdasági életben és a tömegszervezetekben kiépített pozícióit.

A támadások célja, a népi demokrácia kereteinek szétrobbantása volt, hogy azután át lehessen térni a „második szakaszra", meg lehessen szüntetni a dolgozó nép minden vívmányát, meg lehessen változtatni Lengyelország politikai irányát, vissza lehessen térni a burzsoázia uralmához a kapitalizmushoz.

Így mondta a VIII. teljes ülés a párt a választási kampány folyamán és a nemzetgyűlési választásokon aratott győzelem után fő ellenségként a népi demokrácia belső és a szocializmus ellenségeinek erői közötti osztályharcot jelölte meg. A pártnak ebben a helyzetben tömörítenie kellett a munkásosztályt és a széles néptömegeket, hogy megsemmisítse a reakciós elemek kezdeményezéseit, megszilárdítsa a munkás-paraszt szövetséget, szorosabbra fűzze a munkás-paraszt szövetséget és biztosítsa a szocialista építés kedvező fejlődését.

A párt tudatában volt annak, hogy a megújulásért, a demokratizálásért és a politikai [illegible] folytatott harc [illegible] — az elavult [illegible] megszüntetéséért, az állami és pártélet leninista [illegible] törekvő szocialista erők [illegible] — a pártban [illegible] megjelennek a kispolgári, a polgári [illegible] elemek is. Míg a munkásosztálynak és pártjának [illegible] népi demokrácia erősítése, [illegible] építése [illegible] a legszélesebb néptömegeknek [illegible] hatalom gyakorlásában [illegible] szocialista építés feladatainak [illegible] tudatos [illegible] útján, addig a reakciós [illegible] a VII. [illegible] jelszavaival kedvezve megpróbálta — a kispolgári [illegible] elemek ingadozásának kihasználására, a népi demokrácia [illegible] politikai térkeny[illegible] ellen, megbontani [illegible] szövetségi kapcsolatainak [illegible] szétszakítására, törekedett. A párt a munkásosztály-

ban, a feladatunk és a harcunk jelentősége abban áll, hogy biztosítani azt a győzelmet, hogy a párt döntései és határozatai, a VIII. teljes ülés programjának megvalósítása.

Tehát a VIII. teljes ülés irányelveinek megvalósítása, mint minden egyes lépés megköveteli, hogy a párt ellenálljon a [illegible] elemek nyomásának.

A párt szilárdan követett irányvonala — a szocialista [illegible] fejlesztése, vállalati munkástanácsok létesítése és [illegible], a falvakban a parasztok önkormányzatát, a népi tanácsok hatáskörének bővítése, bizottságaik munkájának felélénkítése, a [illegible] vezetők és minden olyan társadalmi [illegible] lehetőségének megteremtése, amely bevonja a munkásosztályt és a dolgozó [illegible] az ország igazgatásában való tevékenységbe, valamint [illegible] a tömegek kezdeményezésének és alkotó [illegible] fejlesztéséhez.

A párt azonban szembeszáll az olyan törekvésekkel, hogy a demokratikus szabadságjogokat, a különböző társadalmi és politikai szervek alakításának jogát a népi hatalom ellen, a munkásosztály vezető szerepe ellen irányuló tevékenységre használják ki. Szembeszállunk minden arra irányuló próbálkozással, hogy visszaállítsák a burzsoá pártokat és a burzsoá szervezeteket, egyúttal a szocializmus ellenségeinek minden olyan próbálkozásával, hogy behatoljanak a szövetséges pártekbe.

A párt, amikor a VIII. plenáris ülésen felállította azt a követelményt, hogy teljes mértékben tiszteletben kell tartani a népi Lengyelország szuverenitását, amikor az új, szocialista rendszer építéséhez a lengyel törülmények közötti utat választott, ezt az álláspontot elválaszthatatlanul összekapcsolta a proletár internacionalizmussal, valamennyi szocialista ország céljainak és törekvéseinek közösségével és a szocialista [illegible] elvével. Ezzel szemben a párt határozottan szembeszáll a [illegible] nacionalista értelmezésével, mert ez [illegible] szovjet [illegible] nemzeti szolidaritásával és a lengyel—szovjet [illegible]. A párt álláspontjának nincs és nem is lehet semmi köze az úgynevezett „nemzeti kommunizmushoz", amelyet az imperialista propaganda gondolt ki a szocialista országok összeveszítése céljából.

A párt küzd a szovjetellenes, soviniszta hangulatok, a [illegible] a nemzetközi [illegible] terjedésére irányuló [illegible] hőlkozás ellen, amely lehetőséget [illegible] dolgozó tömegek és a népi állam létfontosságú érdekeibe.

A párt rehabilitálta, felmentette a hamis vádak alól azokat, akik [illegible] alapján igazságtalan gyanúsítások és üldözések áldozatai voltak. Határozottan szembe kell azonban fordulni azoknak az ellenséges ideológiáknak és szervezeteknek rehabilitálására irányuló próbálkozásokkal, amelyek a népi Lengyelországban gyakran idegen, imperialista erők eszközeként a népi hatalom ellen küzdöttek.

A párt harcot indított a bürokratikus centralizmus és a bürokratikus önkény — a hanyagkodás, a kiskirálykodás, a lélektelenség és a vezetőknek a tömegektől való elszakadása ellen.

A párt azonban nem engedheti meg, hogy a bürokratizmus és a hatalom indokolatlan centralizációja elleni helyes harc az úgynevezett „bürokrata osztály" és általában a népi hatalom apparátusa elleni támadássá váljék. A munkásosztálynak és a dolgozó parasztságnak szüksége van erős államra, olyan jogállamra, amely a demokratikus centralizmus elvén, azon az elven alapul, hogy biztosítani kell a tömegek messzemenő részvételét az irányításban.

A párt biztosította az állampolgári jogok teljes tiszteletbentartásának visszaállítását, harcot indított az államhatalom túlkapásai és az állampolgárokkal szembeni jogtalanságok ellen. A párt azonban szembeszáll a törvényesség olyan egyoldalú értelmezésével, mintha az kizárólag a hatalmi szerveket kötelezne, szembeszáll a társadalmi fegyelem lazításával, gyengítésével és az államhatalmi szervek tekintélyének aláásásával. A népi Lengyelország törvényeinek betartása, a közrend tisztelete, az állammal szembeni törvényes kötelezettségek teljesítése minden állampolgárra vonatkozik. A törvényt senki sem szegheti meg.

A párt megvalósította az állam és az egyház viszonyának rendezését, beleegyezett a fakultatív iskolai vallásoktatásba. A messzemenő vallási türelmességgel azonban nem járhat együtt a nemhívőkkel szembeni türelmetlenség, a vallásszabadsággal az egész pedig részéről a nép és a népi állam érdekeivel megegyező állampolgári magatartásnak kell társulnia.

A párt helyes politikát kezdeményezett a kézművesipar fejlesztése, valamint a magán-kistermelés és a magánkereskedelem fejlődésének bizonyos területeken való megengedése érdekében, ezt a politikát folytatni is fogja. A pártnak azonban szembe kell szállnia ennek a politikának olyan eltorzításával, hogy a magánkereskedelmet azokon a területeken fejlesztik, amelyeken a spekuláció, a fogyasztók előzdi kizsákmányolásának és az állam megrablásának eszközévé válhat.

A pártpolitika helyes megvalósítása döntő mértékben attól függ, hogy mennyire nő a párt vezető szerepe az állami, gazdasági és társadalmi élet valamennyi területén, függ továbbá a tömegek közötti aktív munkájától, a dolgozó tömegekkel való mindennapi kapcsolatától.

II.

A VIII. teljes ülés helyes politikai irányvonalat adott a pártnak, s megteremtette az alapot a párt vezető szerepének növeléséhez.

Csakhogy a párt helyes politikájának kidolgozása és annak a politikának az egész párt és az államhatalmi szervek által történő végrehajtása között még mindig jelentős eltérés van.

Sok pártszervezet gyenge tevékenysége, sőt tétlensége már hosszabb ideje tart. Egészen nyilvánvalóan az elmúlt évben, a poznáni események és az ország politikai válságának idején mutatkozott meg. A tömegek kiábrándulása annak következtében, hogy a hatéves tervnek az életszínvonal emelése terén kitűzött feladatai nem teljesültek, a vezetés adminisztratív módszereinek elmélyülő válsága, végül a személyi kultusz rendszeréből fakadó káros következmények leleplezése által előidézett mély politikai megrázkódtatás, politikánk és gazdasági életünk túlzó és egyoldalú bírálatának lejedése a sajtó egy részében és egyes körökben — mindez oda vezetett, hogy a párt ideológiailag nem edzett tagjainak egy része meghasonlott, elvesztette ideológiai tájékozódását.

Ezzel egyidejűleg egészen nyilvánvalóan mutatkoztak meg a pártélet lenini szabályainak az említett időszakban való megsértésével előidézett gyengeségek. Az adminisztratív vezetési módszerek megszokása sok pártszervezetet megakadályozott abban, hogy a párt politikáját a politikai munka módszereivel, meggyőzés és tömegszervezés útján valósítsa meg.

1. A pártnak ahhoz, hogy meg tudjon birkózni az ország sorsáért viselt felelősséggel, mindenekelőtt le kell győznie a pártaktíva egy részénél tapasztalható ideológiai ingadozást és politikai tájékozatlanságot.

Pártunk változatlanul a marxizmus-leninizmus alapján áll, ez a tudományos ideológia fegyvere a szocializmus győzelméért vívott harcban.

Ideológiánk igazságát igazolta az emberiség egész jelenkori történeti fejlődése, amely fel nem tartóztathatóan a tőkés rendszer pusztulása és a szocializmus győzelme felé halad.

A munkásmozgalom és a szocialista építés gyakorlatában előforduló torzítások és az ezzel kapcsolatos kudarcok forrása a marxizmus-leninizmus alapelveitől és szellemétől való eltérés volt.

nak alkotó elemzésétől.

tevékenységében előfordult hibákban.

helyettesítették.

szellemi frontjainak fel nem ismerésében, és a demokratikus centralizmusnak — a párt szervezeti alapjának tagadásában.

A jelenlegi helyzetben a pártban a fő ideológiai veszély a revizionizmus, mivel aláássa a párt eszmei-politikai egységét, a hitetlenség magvát hinti el a párt [illegible]ban és a munkásosztályban a szocialista építés helyességét és célszerűségét illetően.

Ugyanakkor, amikor folytatjuk a harcot a dogmatizmus jelensége ellen, [illegible] törünk a leninizmus alkotó fejlesztése számára, a szervezetünk teljes erővel szembe kell szállnunk az ideológiánktól való eltérés minden megnyilvánulásával, s küzdeni kell ellene a pártpropagandában, a sajtó hasábjain, a főiskolákon és a tudományos intézményekben.

2. A pártnak le kell győznie a sok pártszervezetben eluralkodott szervezeti fejetlenséget. Nem lehet belenyugodni az olyan helyzetbe, hogy egyes pártszervezetek hónapokig nem gyűlnek össze, s tagjaik semmilyen pártmunkát nem végeznek, hogy sok pártszerv nem törődik ezekkel a szervezetekkel és aktíváikkal, nem ad számukra feladatokat és konkrét útmutatásokat, nem szervez ideológiai oktatást és nem vonja be a párttagokat a politikai életbe.

A pártélet belső gyengeségeinek leküzdéséhez a fő eszköz — a párton belüli demokrácia elvének következetes fejlesztése és gyakorlati alkalmazása.

A párton belüli demokrácia nem fejeződhet ki csupán abban, hogy formálisan betartják a szervezeti szabályzat követelményeit, és választják a pártszerveket. A pártszervek és a párttagság mindennapi kapcsolatában, a párttagoknak és a pártszervezeteknek a pártfeladatok kialakításában, megvitatásában és végrehajtásában való tevékeny részvételében, továbbá abban is meg kell nyilvánulnia, hogy a választott pártszervek döntenek a párt ügyeit és a pártapparátus munkáját illetően, s biztosítják a párton belül a szabad vitát és bírálatot.

A pártnak a tömegek előtti nagyfokú felelősségérzet szellemében kell nevelnie kádereit. A pártnak meg kell követelnie aktíváitól, hogy szoros kapcsolatot tartsanak a dolgozókkal, beszámoljanak nekik tevékenységükről, megmagyarázzák a dolgozóknak a párt politikáját, s türelmesen és figyelmesen meghallgassák az alulról jövő bírálatot. Tűrhetetlen, hogy még mindig előfordulnak olyan esetek, amikor elfojtják a bírálatot, a megfélemlítés eszközéhez nyúlnak és üldözik a konkrét bírálatot. A pártszervezetek kötelesek határozottan fellépni az olyan megnyilvánulások ellen, hogy üldöznek a népi állam kádereit, a párt funkcionáriusait és aktivistáit vagy a pártapparátus dolgozóit, de azt semmi esetre sem engedhetik meg,

[illegible] a [illegible] alkotóan, [illegible] [illegible] elsősorban elsőjüktől a konkrét bírá[illegible] [illegible] [illegible] [

nem a párt gyengeségének melegágya.

lem.

III.

A PÁRTPOLITIKA FŐ IDŐSZAKRA FELADATAI

A gazdasági kérdésekben

nyában.

nemzeti jövedelem el[illegible]ában — a felhalmozás rovására növelt[illegible]

[illegible] honvédelmi kiadások, amely [illegible] a népgazdaságot [illegible] kiegészítik ki, növelték a [illegible] fejlesztésére szánt eszközöket.

[illegible] Lengyelországtól, amely mintegy 1 milliárd [illegible] a Szovjetuniótól [illegible] a Német Demokratikus Köztársaságtól és más országoktól.

[illegible] [illegible] [illegible] [

a szükséges árutartalékokat.

1958-ban.

semmilyen béremelésben.

hálózatát;

zásokat is növelni kell.

melés további növekedését.

A Központi Bizottság [illegible] hogy a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának és az Egyesült Parasztpárt Főbizottságának 1957 januári közös irányelveiben a mezőgazdasági politikát illetően lefektetett elvek biztosítják e feladat megvalósítását.

Ezeket az irányelveket az egész dolgozó falu az állam mezőgazdasági politikájában bekövetkezett olyan helyes fordulatként fogadta, amely fokozott termelési erőfeszítésre, valamennyi parlagföld művelés alá vételére, a növénytermesztés és az állattenyésztés fejlesztésére buzdít. A mezőgazdasági termelés növelésére irányuló program végrehajtása során biztosítani kell az ipari növények és a munkaigényes növények, különösen pedig a cukorrépa termelésének további növekedését.

A mezőgazdasági termelés további növelése szempontjából, továbbá abból a szempontból, hogy ebben érdekeltté tegyük a parasztokat, különösen nagy jelentőségre tesz szert a paraszti tulajdon sérthetetlenségben tartása és a vele való szabad rendelkezés feltételeinek megteremtése.

Új törvényt kell kidolgozni, amely szabályozza a föld adásvételét, továbbá ki kell bővíteni a mezőgazdasági földterületek megműveléséről szóló 1958 február 9-i dekrétumot.

A parasztok birtokviszonyok rendezése terén sürgős teendő a birtoklevelek kiadásának befejezése a legközelebbi 2—3 év folyamán, a földek felbecsülése, valamint a földreformból és a települési földből származó földek telekkönyvezése.

El kell határozni, hogy az állam parcellákat adjon el [illegible] előnyben kisparasztoknak, s erre a célra mintegy 200 000 hektár állami földet kell előirányozni.

1959—60-ban végre kell hajtani a földek tagosítását azon a mintegy félmillió hektár területen, ahol a legtöbb a nadrágszíj parcella.

Teljes [illegible] kell folytatni a földek egységes talajtani osztályozását s arra kell törekedni, hogy ezek a munkák 1959—1960-ban az egész országban befejeződjenek.

A Központi Bizottság azon a véleményen van, hogy a város és falu közötti ezere megfelelő alakulására érdekében el kell tekinteni [illegible] jelenlegi közigazgatási felosztás kötött formájától.

A mezőgazdasági politika megvalósítása során a pártnak és az államhatalmi szerveknek állandóan erősíteniök kell kapcsolatait a dolgozó parasztsággal, s különösen nagy figyelmet kell fordítaniok a [illegible] gazdaságok megsegítésére és belterjessé tételére, mégpedig olyanformán, hogy

— gondoskodnak a munkaigényes növényekre kötött termelési szerződések helyes területi elosztásáról, és a szerződéses állattenyésztés keretében takarmánysegítséget nyújtanak,

— megszervezik a gép-társulásokat és a kölcsönös segítség más formáit,

— növelik a hitel-segítséget,

— előnyben részesítik az állami parcellákon gazdálkodókat,

— folytatják az áttelepítési akciót a nyugati területekre és azokba az állami gazdaságokba, ahol munkaerőhiány van,

— fejlesztik a szövetkezeti és az egyéni kisipart, valamint a falusi háziipart.

3. Égetően fontos kérdés a spekuláció, a korrupció, a sikkasztások és a lopások, valamint a pazarlás leküzdése a termelésben és a kereskedelemben, ami mind valósággal társadalmi csapást jelent.

Ezek a káros jelenségek az utóbbi időben — az ellenőrzés és a figyelem meglazulása, a visszaélések leküzdésére létesített szervek elnézése és a felelősségrevonás hiánya folytán — elszaporodtak.

A harc e bajok ellen — országos ügy és az egész párt fontos feladata.

Ebben a küzdelemben harci eszközökként múlhatatlanul szükség van a társadalmi tömegellenőrzésre, a szigorú büntetésekre és a bűnös úton szerzett vagyon elkobzására.

A párttagok járjanak e harc első soraiban, éberségükkel és minden visszaéléssel szemben tanúsított megalkuvás nélküli magatartásukkal mutassanak példát, bélyegezzék meg azokat, akik visszaéléseket követtek el, és szorgalmazzák felelősségre vonásukat. Azokat a párttagokat, akik spekulációval, sikkasztással vagy lopással szennyezték be magukat, azonnal ki kell zárni a pártból, meg kell bélyegezni a közvélemény előtt, és büntetőjogi felelősségre kell vonni.

A pártszervezetek lépjenek fel erélyesen a népgazdaságunk egyes szerveibe befészkelődött korrupt klikkekkel és tolvajbandákkal szemben.

A pártszervezetek őrködjenek a spekuláció leküzdése céljából a népi tanácsok mellett létesített külön csoportok munkáján, a népi tanácsok és az üzemi bizottságok révén szervezzék meg az üzletek és a vállalatok társadalmi tömegellenőrzését, hassanak az ügyészségi és rendőrségi szervekre olyan irányban, hogy azok erélyesebben küzdjenek a visszaélések ellen, s vessenek véget az elnézéseknek, végül hassanak oda, hogy a sajtó és a rádió széleskörű akciót indítson a spekuláció és a korrupció ellen.

A központi tanácsok

szervezésében

szervezetét.

szerepük növekedését.

Az üzemi bizottságok, mint a szakszervezetek szervei, a jelenlegi körülmények közö összpontosítsák figyelmüket a dolgozók érdekeinek és mindennapi szükségleteinek biztosítására, a munkatörvények és az üzemi kollektív szerződések állandó betartására, a munkabiztonsági és munkaegészségügyi feltételek, a lakás- és szociális viszonyok javítására. A szakszervezetek e feladataik teljesítése közben küzdjenek azért, hogy a szakszervezeti tagok behatóan foglalkozzanak üzemük termelési kérdéseivel.

A munkástanácsok és az üzemi bizottságok megsegítése, munkájuk helyes irányba terelése érdekében — az e szervekbe beválasztott párttagokat pártcsoportokban kell összefogni.

2. Tovább kell bővíteni a népi tanácsok hatáskörét és önállóságát, különösen az alsóbb fokozatú tanácsokét, s ezzel kapcsolatban:

— azoknak a hatásköri jogoknak jelentős részét, melyekkel most a vajdasági szerv rendelkezik, a járási és a városi tanácsokra kell átruházni, melyeknek területükön a legfőbb gazdasági és társadalmi-kulturális központtá kell válniok;

— 1957 folyamán be kell fejezni azoknak az ipari üzemeknek a népi tanácsok hatáskörébe utalását, amelyek helyi nyersanyagok felhasználásával a helyi piac szükségleteire dolgoznak;

— növelni kell a helyi népi tanácsok pénzügyi önállóságát, mégpedig saját bevételi forrásaik növelése és az állami költségvetési hozzájárulás olyan mértékre való korlátozása útján, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy ez a dotáció betölthesse az egyes körzetek gazdasági helyzetében mutatkozó különbségek kiegyenlítésének funkcióját.

A vajdasági, járási és városi pártszervezetek fontos és sürgős feladata, hogy növeljék a népi tanácsok szerepét, tökéletesítsék azok munkáját, erősítsék mindennapi kapcsolataikat a dolgozó tömegekkel, s a népi tanácsokban működő pártcsoportok révén rendszeresen befolyásolják munkájukat.

A falvak lendületes gazdasági és kulturális aktivizálásának alapvető feltétele a szövetkezetek különböző formáinak, valamint a mezőgazdasági társulásokban megnyilvánuló paraszti önkormányzatnak széleskörű fejlesztése.

Ezért a falusi pártszervezetek — az Egyesült Parasztpárttal együttműködve — a jelenlegi körülmények között összpontosítsák figyelmüket a paraszti önkormányzat minden formájának: a mezőgazdasági társulásoknak, a gép-társulásoknak, az értékesítési és beszerzési szövetkezeteknek, a tejszövetkezeteknek, a konyhakertészeti szövetkezeteknek, a hitel- és takarékszövetkezeteknek, valamint az egyszerű kooperáció valamennyi formájának fejlesztésére.

[illegible] hogy ezek a [illegible] kötele-
[illegible] [illegible] gazdag ta-
[illegible] [illegible], kötelesek biztosítani, hogy a
[illegible] [illegible] szervezetek vezető-
[illegible] [illegible] [illegible] kötele-
[illegible] [illegible] [illegible] [

népünk legszélesebb rétegeiben.

a párttal, a tömegszervezetekben, a nemzeti egységfront bizottságaiban, a helyi és járási népfrontbizottságokban

hogy körzetükben az eszméért lelkesedő, önfeláldozó, társadalmi munkára mindig kész ifjúság nevelődjék.

A pártszervezetek irányító befolyásukat — az ifjúsági szervezetek szervezeti önállóságának elvét és széleskörű társadalmi kezdeményezési szabadságát szigorúan szem előtt tartva — az ifjúsági mozgalomban dolgozó párttagok révén érvényesítsék.

A pártszervezetek feladatai az ifjúsággal kapcsolatban nem korlátozódhatnak csupán a fiatalság szervezésével összefüggő kérdésekre. Sokkal szélesebb körűek, különösen ma, amikor az ifjúsági szervezetek a fiatal nemzedéknek csupán egy nem valami nagy részére gyakorolnak közvetlen befolyást, s amikor a különböző maradi és reakciós erők idegen ideológiával, nacionalizmussal, klerikalizmussal, a szocializmus magasabbrendűségét és jövőjét illetően hitetlenség keltésével igyekeznek elhomályosítani az ifjúság tudatát.

Éppen ezért minden pártszervezetnek arra kell törekednie, hogy a maga munkaterületén közvetlen befolyásra tegyen szert az ifjúság körében, gondoskodjék szükségleteinek jobb kielégítéséről, biztosítsa jogait, kialakítsa benne a fegyelemérzetet, a kötelességtudatot, a lelkierőt és a hazafias érzést.

*

Azoknak a feladatoknak végrehajtása, melyek a jelenlegi pillanatban a párt tevékenységének legfőbb tartalmát képezik, minden pártszervezet részéről erőfeszítést, összetartást és áldozatkészséget követel. A munkában összeforrnak a párt sorai. Munka közben válik el, hogy ki hű katonája a pártnak, ki akarja szolgálni a szocializmus, a függetlenség és a béke ügyét. A pártszervezetek támasszanak nagyobb követelményeket minden párttaggal szemben, követeljék meg tőlük pártkötelességeik teljesítését. A pártnak olyan tagokra van szüksége, akik akarnak dolgozni a munkásosztály és a nép javáért. Akitől idegen a párt, aki csak véletlen folytán, nem pedig meggyőződésből lett a párt tagja, minden hátrányos következmény nélkül elhagyhatja sorait.

A Központi Bizottság a pártnak az eszméért lelkesedő, áldozatkész öreg és fiatal aktívái, minden párttag, a szocializmus ügyének minden harcosa felé fordul.

A Központi Bizottság meg van győződve róla, hogy eszmei állásfoglalásotokkal és gyakorlati munkátokkal a párt előtt álló feladatok végrehajtása érdekében a vezetőség és helyes politikai irányvonala mögé tudjátok tömöríteni a párt sorait, s biztosítani tudjátok a munkásosztály vezető szerepét Lengyelország életében.

A Központi Bizottság a munkásosztályhoz, Lengyelország valamennyi dolgozójához fordul. A párt által megjelölt politikai vonal a népi Lengyelország politikájának egyetlen helyes, reális irányvonala, mely elvezeti az országot a szocializmushoz, függetlenségének, biztonságának megalapozásához, a dolgozó nép vívmányainak megsokszorozódásához.

Sorakozzatok fel pártunk mögé, szívós munkával valósítsátok meg azokat a feladatokat, melyeket a párt tűz ki az ország elé.

Fordította: Németh Gyula. Szerkesztette: Fedor János

A szedést 1957. VI. 14-én kezdték meg. Megjelent 1957. VI. 25-én,
15 000 példányban Tartalmaz 6,3 szerk. ívet. Terjedelem 6 (A/5) ív.

4071 1 — Zrínyi Nyomda, Budapest. Felelős: Bolgár Imre.

Ára: 2.50 Ft